

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Inseratni oddelek: Ljubljana, Seien-
ourgova ul. — Tel. 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.

Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.

Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

PONEDELJSKA IZDAJA

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ul. 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj — Na-
ročja se posebej in veta po pošti
prejemana Din 5.—, po raznašal-
cih dostavljena Din 6.— mesečno.

Maribor (Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2455).

Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Churchill o dosedanem in bodočem razvoju vojne

Velik govor angleškega ministrskega predsednika po radiu — Orisal je dosedanje uspehe imperialne vojske v Afriki in poudaril, da se je položaj Anglije znatno izboljšal — Churchillovo mnenje o bodočem razvoju vojnih operacij

London, 9. febr. s. (Reuter) Nocoj ob 21. je govoril po radiu ministrski predsednik Churchill. Njegov govor je trajal skoro 40 minut. Churchill je izvajal med drugim:

Skoro pet mesecev je minilo, odkar sem vam zadnjič govoril po radiju. V vojnem času ne štejejo besede, temveč dejanja. Od časa do časa pa moramo vendarle pregledati položaj. Sedaj je naš položaj mnogo bolj, nego bi si koor koli od nas še pred nekaj meseci usojal napovedovati. Vse čisto smo izdržali vse napade obeh diktatorjev proti nam. Po hudih porazih svojega letalstva v zgodnji jeseni je sovražnik opustil načrte za vdor v Anglijo, če ravno bi mu bil ta vdor najnuj potreben in čeravno je delal zanj velike priprave. Nato je poskusil sovražnik zlomiti duha angleškega naroda z napadi na angleška mesta. Ves svet pa se je moral prepričati, da se ta načrt ne samo ni posrečil, temveč da je angleški narod danes odločnejši nego kdajkoli prej. Ves imperij nam pomaga v vedno večji meri. Zato pa je tudi prva naša dolžnost, da se izkazemo vredne te pomoči.

V teku zadnjih mesecev so vrgla sovražna letala 3 do 4 tone bomb na Anglijo za vsako tono bomb, ki smo ji mi vrgli na Nemčijo. London in naša velika mesta so morala prenesti najhujše preizkušnje. Kljub temu pa so vsi naši moji, žene in otroci prenašali vse napore in tem pomembnejša bo njihova zmaga.

Drzen prodor

čez Zapadno puščavo

V oktobru je Italija brez povoda napadla Grčijo. Grčija se je branila sama s svojo herojsko vojsko in je odzvela v nas spomin na klasično dobo zgodovine. Naša generala Wavell in Wilson, ki sta imela nalogo, da branita Egipt v Suez, sta bila tedaj pred težko preizkušnjo. Toda poslali smo svoji vojski na Bližnjem vzhodu zelo močna ojačenja v moštvo, materialu, tankih in letalih, kljub grožnji vdora v Anglijo. Tudi veliko število vojaštva iz Indije, Avstralije in Nove Zelandije je prišlo na Bližnji vzhod. S tem se je začel zmagoviti pohod v Libijo, ki bo zlomil italijanski imperij v Afriki. Pred 2 meseci sem napeto čakal novice po velikem protudaru, ki smo ga pripravljali iz Egipta. Tajnost tega udara je bila dobro varovana. Vse priprave so bile skrbno prikriti. Naša vojska se je pripravljala več mesecev z vsemi pripomočki modernega vojevanja. Nato je bilo podvzeto drzno in nevarno podjetje prodora čez Zapadno puščavo. Ze po siljajni zmagi pri Sidi Baraniju, v kateri je bilo ujetih mnogo desetisočev sovražnih vojakov, je bilo jasno, da je za Italijane vsa Vzhodna Libija v nevarnosti. Niso se mogli več ob obali umakniti nazaj, ne da bi ne trčili na naše brigade, ki so prodrale daleč v puščavo. General Wavell je takoj videl to svojo možnost in je udaril.

V osmih tednih je nilska vojska prodrla nad 400 milj daleč in vsa italijanska armada v Vzhodni Libiji, ki je štela nad 150.000 mož, je uničena ali zajeta. Vsa Cirenaika, velika skoro kakor Anglija in Wales skupaj, je osvojena. Beduini, ki so bili nad 30 let pod italijanskim gospodstvom, so osvobodjeni. Egipt in Suez sta varovana. Pristanišče, oporišče in letališče v Bengaziju so strateškega pomena, ki bo imel še velike posledice za vso vojno v Vzhodnem Sredozemlju.

Zasluzni generali

V tem trenutku se je treba spomniti onega moza, ki je vodil te uspešne operacije. General Wavell se je izkazal pravega mojstra vojevanja. Obenem pa je tudi general Wilson potrdil svoj sloves odličnega taktika. Nadalje so se posebno izkazali poveljniki 13. armadnega zbora general O'Connor, poveljnik avstralske vojske general Makay in general Craig, ki je vodil oklopne divizije. General Wavell sam pravi v neki brzojavki, da sta si glavne zasluge za uspeh pri Bengaziju pridobila generala O'Connor in Craig, ki jima je pomagal general Wilson. Ne smemo pa prezreti tudi velikega uspeha, ki ga je dosegla angleška oklopna vojska, ki je postavila v tem oziru pravi rekord.

Vloga mornarice

Seveda vsi ti uspehi ne bi bili možni, če ne bi sodelovalo tudi letalstvo pod maršalom Loughmoreom in sredozemska vojna mornarica pod admiralom Cunninghamom. Prav ta vojna mornarica je prisilila italijanske vojne ladje, da so stale v svojih lukah in to šele je omogočilo uspešne vojaške operacije v Libiji. Kako daleč se gajo uspehi naše vojne mornarice, smo videli ravno davi, ko je vojno brodoge iz zapadnega Sredozemlja pod admiralom Sommerwellom zaplulo v genovski zaliv in silovito obstreljevalo močno italijansko oporišče Genova, odkoder vsak trenutek lahko krene močna nemška ekspedicijska vojska, da bi napadla generala Weyganda v Afriki.

Prav ta podvig je moral povedati italijanskemu narodu, da ima še prijatelje, ki ga hočejo rešiti od njih, ki so pogнали Italijo v vojno. Moral je tudi povedati, da Anglija še obvlada morja.

Abesinija izolirana

1500 milj dalje proti jugovzhodu od Egipta pa prodirajo indijske armade iz Sudana postopno naprej v Eritrejo, da na ta način od vseh strani izolirajo italijansko armado v Abesiniji. Druge angleške čete prodirajo istočasno z zapada v Abesinijo, z juza pa prihaja mogočna sila južnoafriške armade. Končno je treba omeniti še abesinske patriote, katerih neodvisnost je bila pred 5 leti — ki pa so se sedaj dvignili z orožjem v roki in katerih cesar se mudi v njihovi sredi, da se bori za svobodo svojega naroda in za svoj prestol. Tu je v teku proces, da se popravi pred leti storjene krivice. Božji mlini meljejo počasi, toda navdve sigurno.

Pomoč iz Amerike

Medtem pa prihaja preko morja vedno večja pomoč iz Zedinjenih držav. Hopkins se je mudil tri tedne kot moj tovariš, ki posebni odposlanec predsednika Roosevelta v naši sredi, Willkie pa je bil med nami kot prvobornik velike ameriške republikanske stranke. Lahko smo sigurni, da bo sta oba povedala resnico o tem, kar sta videla. Več tudi nočem, vse ostalo prepustimo v presojo predsedniku Rooseveltu in narodu Zedinjenih držav.

Kaj še pride?

Vse, kar sem vam povedal, daje razloge za zaupanje in celo za veselje. Nikdar nisem hotel vzbujati napačnih upanj. Sedaj pa hočem govoriti o drugem izgledu vojne. Vsi se namreč moramo vprašati, kaj je pripravljala Nemčija v teh zimskih mesecih proti nam? Kakšna nova preizkušnja nas čaka? Lahko smo gotovi, da se bo vse to v kratkem pokazalo. Pred meseci sta Nemčija in Italija pričeli z vojaškimi operacijami v Albaniji. Nato je bila Madžarska priključena njenemu političnemu sistemu. Rumunija je prišla pod nemški vpliv. Sedaj so nemške čete že ob Črnem morju, tam so tudi nemške vojaške in letalske sile. Prve predstraže nemškega prodiranja so že dospеле v Bolgarijo. Izgleda, da je bolgarska vlada pristala na to, da je več tisoč nemškega osebja za letališča prispelo v Bolgarijo, tako da so ta letališča vsak čas uporabna za nemško letalstvo. Vrše se priprave za pokret nemške vojske v Bolgarijo ali skozi Bolgarijo. Morda se je ta pokret tudi že začel. Spomniti se moramo, kaj se je zgodilo v maju v Belgiji in na Nizozemskem, kakšno usodo sta doživeli ti državi, ker je belgijski kralj prepoznal naslovni apel na nas.

Svarilo

Če bi sedaj vsi balkanski narodi stali trdno skupaj, podprti od Anglije in Turčije, bi trajalo mnogo mesecev, preden bi nemška vojska in letalstvo na jugovzhodu Evrope kaj opravila. Nekaj bi bilo gotovo mogoče doseči z naraščajočo angleško in ameriško pomočjo.

Spominjam se, kako je v svetovni v Juliju leta 1915, ko je bilo že očitno, da nekaj v Bolgarijo ni v redu Lloyd George povabil k sebi bolgarskega poslanika na večerjo in ga skušal prepričati, kaj pripravljiva kralj Ferdinand. Razgovor pa je bil brez haska. Poslanik ni mogel verjeti, kaj se pripravlja, enako pa tudi vlada ne. In tako je bila končno Bolgarija kaznovana za svojo udeležbo v vojni, ko smo zmagali. Upam, da se ta napaka ne bo ponovila. 30 let je bolgarski narod nosil posledice te napake.

„Francoski

V srednjem delu Sredozemlja pa pripravljiva francoski Laval Nemčiji oblast nad Italijo in Francijo, da bi z nemško tajno policijo zgradil svojo oblast. Ne vem, kako se bodo dogodki razvijali. Vsekakor pa se bomo dalje borili tudi v Sredozemlju. Nad Malto so pred 14 dnevi Nemci poskusili napad na naše ladje s strmoglavci. Naša matična ladja »Illustrious« je bila pri tem resno poškodovana. Toda z najboljšo protiletalsko obrambo, kar jih pozna svet, je bilo od 150 nemških strmoglavcev 90 uničenih, in sicer 50 sestreljenih v zraku, 40 pa ob priliki napadov na letališča. Tako so se morali Nemci prepričati, da tudi s temi letalskimi napadi ne bodo ničesar dosegli. »Illustrious« pa je kljub temu s histrostjo 23 milj dospel v Aleksandrijo.

Angliji je potrebno le orožje in brodoge

Izgleda gotovo, da sta vlada in narod Zedinjenih držav odločena, da nam pomagata z vsemi potrebnimi dobavami vojnega materiala k zmagi. V svetovni vojni je prišlo 2 milijona ameriških vojakov preko Atlantskega oceana. Toda sedanja vojna ni vojna velikih armad. Ne potrebujemo

ogromne in hrabre ameriške vojske, ki se sedaj formira v Zedinjenih državah. Ne bomo je potrebovali niti letos, niti prihodnje leto, niti kdajkoli. Potrebujemo pa nujno ogromne množine vojnega materiala in tehničnih pripomočkov v neprestanem dotoku. Potrebujemo pa tudi ladje za prevoz. V letu 1942 bomo potrebovali ogromno število ladij, mnogo več, kakor jih sami lahko gradimo, če hočemo vzdržati vojne napore na zapadu in vzhodu. Zato moramo tudi pričakovati, da bodo Nemci storili vse, kar je mogoče, da potope naše ladje, ki dovažajo ameriški vojni material.

Po porazu Francije in Norveške se je zelo zožil nemški prijem okoli nas na morju. Nikdar nisem podcenjeval te nevarnosti. Kljub temu pa s popolnim zaupanjem lahko rečem, da bo naše letalstvo, zlasti letala obalnega poveljstva, kos svoji nalogi, prav tako pa da bodo mornarji trgovske mornarice prenesli vse težave.

O nemškem vdoru

Se snoci je šef našega generalnega štaba sir John Dill, naša prva vojaška avtoriteta, izrazil svarilo, da bo po njego-

vem mnenju Nemčija morda prisiljena iz strateških, gospodarskih in političnih razlogov poskusiti vdor v Anglijo v bližnji bodočnosti. To je svarilo, ki naj ga nihče ne preze Res se za ta primer noč in dan pripravljamo. Smo danes močnejši, nego kdajkoli prej, mnogo močnejši nego v juliju, avgustu in septembru. Močnejša je naša mornarica, močnejše letalstvo, močnejša in boljše opremljena pa tudi korna vojska. Zaupam v vrhovnega poveljnika vojske, predvsem pa v one 4 milijone angleških vojakov, ki nosijo orožje. Ni lahka vojaška operacija tak vdor v Anglijo zlasti pa, ker imamo na morju in v zraku premoč. Vendarle pa moram izraziti tudi besedo previdnosti.

Anglija je pripravljena

Ne smemo imeti prevelikega zaupanja, ker prav to predstavlja največjo nevarnost. V jeseni bi bil vdor v Anglijo več ali manj improvizirana zadeva. Hitler je tedaj mislil, da bo po zlomu Francije tudi Anglija klonila. Toda klonili nismo. Zato

so morali Nemci znova napraviti svoje načrte. Sedaj bo nemški vdor, če do njega pride, mnogo bolj skrbno pripravljen, tako po opremljenosti vojske, kakor tudi po načrtih. Pripravljamo moramo biti na napad s plini, s padalci in jadralnimi letali. General Dill je pravilno povedal, da mora Nemčija, če hoče vojno dobiti, naj doseže sicer kar koli, predvsem uničiti Anglijo. Angleški imperij pa je branilec pravice za ves svet.

Nikdar ne bomo klonili!

Ko je prišel Willkie v Anglijo, mi je prinesel s seboj osebo Rooseveltovo poslanico. V tej je Roosevelt izrazil Angliji svoje najboljše želje v borbi za razvoj človeštva. Kaj naj odgovorim na to pismo? Mislim, da soglašate, da povem naslednje: Z vašim zaupanjem v nas, z vašo vero in blagoslovom bo po volji božje previdnosti vse dobro. Nikdar ne bomo klonili! Niti še tako dolgo trpljenje nas ne bo uničilo. Dajte nam samo orožja in mi bomo začeto delo dokončali!

Angleško brodoge pred Genovo

Včeraj zjutraj so se pojavile pred Genovo angleške vojne ladje in hudo obstreljevale genovsko luko — Podrobnosti še niso znane — Prodiranje na afriških bojiščih se nadaljuje

London, 9. febr. AA. (Reuter) Britanska admiraliteta objavlja:

Naše pomorske sile so davi ob zori hudo bombardirale italijanska oporišča v Genovi. Podrobnosti o tem napadu še ni. Po poročilih, ki so na razpolago, je bil ta podvig kronan z velikim uspehom. Teh operacij so se udeležile težke in lahke edinice.

Angleži so prispeli v Libiji do Ageile

Kairo, 9. febr. br. (SDA). Vrhovno poveljstvo britanskih čet na Bližnjem vzhodu objavlja komunikacije, v katerem pravi, da se po zavzetju Bengazija brez odmore nadaljuje prodiranje britanskih čet iz Cireneike v Tripolitanijo. Danes so britanske čete, ki so že včeraj dosegle Veliko Sirto, zavzele Ageilo, ki leži dobrih 250 km južno od Bengazija. Več včeraj so zavzele britanske čete Soluk in prodrele do Aggedabia. Odkoder prodirajo sedaj, ko so se združile s kolono, ki je zavzela Ageilo, dalje ob morški obali in so že prekorčale mejo Cirenaike.

Med generali, ki so jih ujele angleške čete v Bengaziju, je tudi general Berganzoli, ki je pobegnil po padcu Bardije. Kakor se je sedaj ugotovilo, je pobegnil z motornim člnom v Bengazi, kjer pa so ga sedaj ujeli skupno z drugimi italijanskimi generali.

Še 5 generalov in 20.000 ujetnikov

Kairo, 9. febr. br. (Reuter) Vrhovno poveljstvo britanskih čet objavlja komunikacije, v katerem javlja, da so angleške čete v Bengaziju poleg že javljenega poveljnika armade, poveljnika armadnega zbora in generala Berganzolija ujele še pet drugih generalov. Število ujetnikov vsako uro narašča. Spritro razprostranosti ozemlja, ki so ga zavzele britanske čete v zadnjih dneh in naglega prodiranja v Tripolitanijo, točno število ujetnikov še ni ugotovljeno, znaša pa že sedaj blizu 20.000.

Eritreja

Kairo, 9. febr. br. (Reuter) O bojih v Vzhodni Afriki javlja vrhovno poveljstvo britanskih čet, da so poskušali Italijani pri Kerenu izvesti protinapad, da bi olajšali nadaljni umik. Protinapad je izvršila brigada, ki je bila nalašč v ta namen poslana iz Abesinije. Poskus pa ni uspel in se je napad izjalovil v ognju topništva, nakar so angleške čete prešle v juriš in so prisilile Italijane, ki so imeli velike izgube, k umiku. Operacije se uspešno nadaljujejo. Južno od Kerena preganjajo motorizirane angleške čete italijanske čete, ki se umikajo v neredu. Angleška letala so ponovno hudo bombardirala Asmaro, glavno mesto Eritreje.

Abesinija

Kairo, 9. febr. br. (Reuter) Prodiranje angleških čet na cesti proti Gondarju je trenutno nekoliko počasnejše, ker morajo čete odstranjevati številne mine, ki so jih položili Italijani na svojem umiku. To delo pa naglo napreduje in se bodo operacije na tem področju v prihodnjih dneh pospešile. Angleško letalstvo neprestano napada ita-

lijanske kolone in važnejše postojanke v notranjosti Abesinije. Tri italijanska letala so bila včeraj sestreljena v zračnih bitkah, Angleško letalstvo pri tem ni imelo nikakih izgub.

Kairo, 9. febr. AA. (Reuter). Posebni Reuterjev dopisnik poroča, da so južnoafriške čete zavzele trdnjavo Robok, ki leži severozahodno od Goraia. Kakor je znano, je bil Goraia zavzet pred nekaj dnevi. Leži 35 km od Kenije v Abesiniji.

Italijansko službeno vojno poročilo

Nekje v Italiji, 9. febr. AA. (Stefani) O položaju na afriških bojiščih poroča italijansko vrhovno poveljstvo:

Severna Afrika Južno od Bengazija borbe kratekrajnega značaja.

Vzhodna Afrika: Pri Kerenu je sovražnik zopet napadel, toda napadi so bili odbiti.

Na somaljski meji: Naše čete so odbile sovražnikov napad s protinapadom. Naše letalstvo je aktivno in neutrudno sodelovalo v teh borbah ter bombardiralo in obiskovalo s strojniškim ognjem sovražnikove čete, vojna in oskrbovalna sredstva. Sovražnik je skušal s svojimi letalskimi silami prodreti na področje Asmare in Adigrija, toda zaradi hitrega posredovanja naših lovskih skupin, ki so sestrelile štiri sovražnikova letala, je bil ta poskus preprečen. V tej akciji je kapitan Mario Vizontini sestrelil dve letali in tako dosegel svojo 16. zmago v zraku. Protiletalsko topništvo je sestrelilo neko drugo sovražnikovo letalo. Tri naša letala se niso vrnila na svoja oporišča.

Na Egejskem morju so sovražnikova letala včeraj bombardirala naša letališča. Žrtev ni bilo in je škoda zelo majhna. V noči med 7. in 8. februarjem so nemške letalske skupine uspešno bombardirale nekatere letališča na Malti. V noči med 8. in 9. februarjem so nemške letalske skupine intenzivno in učinkovito ponovile napad ter bombardirala oporišča na Malti.

Abesinski podkralj na fronti

Rim, 7. febr. br. (SDA) Abesinski podkralj vojvod D' Aosta je včeraj odpotoval z letalom iz Adis Abebe na fronto pri Asmari. Po ogledu nekaterih lazaretov se je z letalom vrnil v Adis Abebo.

Z albanskih bojišč

Atene, 9. febr. AA. (At. ag.) Uradno poročilo grškega vrhovnega poveljništva št. 105 pravi:

Omejena delavnost se je uspešno končala. Ujeli smo nekaj sovražnikovih vojakov. Ministrstvo za varnost pravi v svojem poročilu, da so sovražnikova letala včeraj bombardirala Preveso. Trije civilisti so bili ubiti. Stvarna škoda ni velika. Pri bombardiranju neke vasi na zapadnem Peloponezu sta bili ubiti dve osebi. Škoda ni bilo.

Nekje v Italiji, 9. febr. AA. Uradno poročilo št. 247 vrhovnega poveljništva italijanskih oboroženih sil javlja o položaju na grškem bojišču: Akcije kratekrajnega značaja. Naše letalstvo je bombardiralo sovražnikove postojanke in čete. Doseženi so bili vidni rezultati. Zadeči so bili tudi nekateri objekti na oporiščih v Prevesu in Lovarinu. Med temi akcijami so naši bombniki sestrelili

letalo »Gloucester« in neko drugo letalo. Tri lovška letala tipa »Hurricane« so napadla naše ogledniško letalo v zapadnem delu Sredozemskega morja. Naše letalo je sestrelilo letalo tipa »Hurricane«.

Uspehi grške mornarice

Atene, 9. febr. br. (SDA). Grško mornariško ministrstvo objavlja bilanco uspehov grške mornarice v borbi proti italijanski mornarici. V prvih treh mesecih sedanje vojne je grška mornarica uničila 3 italijanske podmornice, transportne parnike s skupno tonažo 35.000 ton in eno pomožno križarico.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 9. febr. br. (DNB). Nemško vrhovno vojno poveljništvo je objavilo danes naslednje poročilo:

Posamezna bojna letala so včeraj podnevi in ponoči uspešno napadla vojaške cilje v Midlandu in južno-vzhodni Angliji.

V Sredozemlju je nemško letalstvo v valovitih napadih na letališča na otoku Malti in na pristanišče Laveletto zadelo z bombami težkega kalibra zaklonišča in taborišča. Izbruhnili so obsežni požari.

Manjše število sovražnih letal je metalo v pretekli noči na treh mestih bombe na naseljena področja v zapadni Nemčiji.

Izmed treh sovražnih letal, ki so skušala poleteti na Norveško, sta bili dve sestreljeni.

Pogrešamo dve lastni letali.

Letalske akcije na zapadu

London, 9. febr. AA. (Reuter) Letalsko ministrstvo v svojem sročnem uradnem poročilu objavlja, da je bilo včeraj dopoldne nad jugozapadno angleško obalo sestreljeno sovražno letalo. Popoldne je sovražni bombnik metal bombe ob obali kentake grofije. Protiletalsko topništvo je letalo sestrelilo. En angleški lovski aparat se ni vrnil.

London, 9. februarja. AA. (Reuter). Letalsko ministrstvo in ministrstvo za notranjo varnost poročata:

V noči od sobote na nedeljo so bila sovražnikova letala delavna nad zahodno in severovzhodno angleško obalo v omejenem obsegu. V severovzhodni Angliji je bilo vrženih nekaj bomb, ki pa niso povzročile nobene škode in ne zahtevale nobenih žrtev. Včeraj so bila sestreljena tri sovražnikova letala.

London, 9. febr. AA. (Reuter) Manjše skupine britanskih letalskih sil so preteklo noč napadle industrijske objekte v Mannheimu.

Zopet tuja letala nad Bitoljem

Beograd, 9. febr. o. Ob 14.30 je 5 letal neznan narodnosti priletelo nad Bitolj v višini 3000 metrov. Naši protiletalski topovi so takoj pričeli streljati in so se v zrak dvignila tudi naša lovška letala, nakar so neznan letala odletela preko Peristera nazaj v Grčijo, odkoder so prišla.

Admiral Darlan — novi francoski zunanji minister

Obenem bo zavzemal položaj podpredsednika vlade in bo še nadalje vodil tudi mornariško ministrstvo

Vichy, 9. febr. br. (SDA) Kakor objavila službena francoska agencija. Je podal zunanji minister Petainove vlade Flandin ostavko, Maršal Petain je ostavko sprejel ter imenoval za zunanjega ministra admirala Darlana, ki bo obenem zavzemal položaj podpredsednika vlade in bo poleg zunanjega ministrstva vodil tudi še nadalje ministrstvo vojne mornarice.

Darlan sestavlja novo vlado?

Vichy, 9. febr. p. Kolikor se je moglo zvedeti, je Laval odklonil, da bi vstopil v vlado maršala Petaina, v kateri bi postal minister brez portfelja ter član izvršnega odbora vlade, ki bi predstavljal nekaj direktorij. Po seji vlade, na kateri je admiral Darlan poročal o položaju, mu je maršal Petain podelil mandat za sestavo vlade. Admiral Darlan je imel nato posvetovanja z generalom Huntzingerjem in zunanjim ministrom Flandinom. Pričakujejo, da bo imel maršal Petain po radiu govor, v katerem bo pojasnil stališče vlade v Vichyju.

Lažne vesti o begu Petaina in admirala Darlana v Afriko

Vichy, 9. febr. br. (Reuter) Sročili je agencija Transocean razširila vesti, da so nastali v Vichyju nemiri ter da sta maršal Petain in admiral Darlan z letalom pobegnja v Afriko. V merodajnih krogih ugotavljajo, da so te vesti zlonamerno razširjene z namenom, da bi se izkazala zmeda v francoski javnosti in povzročili neradi. Vichy, 9. febr. p. Švicarski tisk je objavil senzacionalne vesti, po katerih so se pripetili v Vichyju nemiri in sta maršal

Petain ter admiral Darlan odpotovala z letalom v Severno Afriko, dočim se v Vichyju nadaljuje treljenje iz pušk in strojnic. Te vesti je objavil švicarski tisk v zvezi z Lavalovo odklonitvijo predlogov maršala Petaina, ki mu jih je izročil admiral Darlan.

Kakor so izjavili danes na merodajnem mestu v Vichyju, so vse te vesti o nemirih neresnične ter so bile razširjene z slabim namenom. Vse merodajne osebnosti so na svojem mestu. Razen tega izjavljajo, da pogajanja z Lavalom še niso končana, čeprav je odklonil dosedanje predloge vlade v Vichyju.

Politika Francije

Bern, 9. febr. AA. (Havas) Zenevski list »La Suisse«, ki poudarja lojalnost Petainove vlade v izvajanju pogodbe o premirju, ter komentira položaj v Franciji, pravi med drugim:

Italija je popolnoma priznala korektnost Francije pri izvrševanju in spoštovanju klavzul pogodbe o premirju. Izprememba vlade v Vichyju, ki jo pričakujejo v vsakem primeru, je notranje vprašanje Francije. Ves svet vidi resnico, da Francija častno izpolnjuje svoje obveznosti. Francoski državni poglavar je obdan od oseb, ki so prav tako dobre volje in se trudijo, da se z Nemčijo vzpostavijo zaupljivi odnosi. Zato ni nobenega razloga za mnenje, da Nemčija ne bi hotela pokazati zaupanja v Francijo. To bi bilo samo v korist obeh držav.

Vichy, 9. febr. AA. (Havas) Maršal Petain se je dopoldne udeležil svečane službe božje v Vichyju v spomin padlih gojencev vojne akademije.

Burna noč v Vichyju

Neuspeh manever z izmišljenimi vestmi o begu maršala Petaina in admirala Darlana v Afriko

Washington, 9. febr. o. Dopisnik agencije United Press poroča, da tako burne noči, kakor je bila pretekla, v Vichyju še niso doživeli od junija lanskega leta. Prebivalci sploh niso spali, ker se je vsak trenutek menjal položaj. Dogodki so se razvijali na sedežu francoske vlade po naslednjem vrstnem redu:

Ob 14.30 je admiral Darlan prišel v kabinet maršala Petaina, kateremu je sporočil rezultat svojih pogajanj z Abetzom, Lavalom in De Brinonom v Parizu.

Ob 15. so se pojavili prvi glasovi, da Laval ne bo stopil v vlado.

Ob 17.30 se je pričela seja vlade, ki se je končala ob 18.22. Objavljen je bil komunique, da Laval odklanja vstop v vlado kot državni minister in član odbora za sodelovanje z Nemčijo, ker zahteva povsem druga pooblastila, dočim se maršal Petain točno drži dogovora, sklenjenega v Montoiru, kjer je s Hitlerjem očitno dočel sodelovanje Francije in Nemčije. Razen tega se maršal Petain ravna točno po besedilu pogodbe o premirju.

Ob 23.30 je Transocean-Radio v Bernu poročal, da je nastala v Vichyju revolu-

cija in da sta maršal Petain in admiral Darlan pobegnja v Afriko.

Ob 23.30 so iz Londona poročali, da z nobenega merodajnega mesta ni potrdila te vesti in da je maršal Petain še vedno v Vichyju.

Ob 23.45 je general De Gaulle govoril po radiu francoskemu narodu ter ga pozval, naj ohrani mir, ker vesti o revoluciji in begu maršala Petaina niso resnične.

Ob 24. je bilo iz New Yorka javljeno, da dopisniki agencij Columbia in Associated Press ničesar ne vedo o kakih nemirih v Franciji.

Davi ob 6. je DNB demantiral vesti o revoluciji in Franciji.

Ob 7. je bilo iz Vichyja objavljeno, da vesti o ostavki Flandina niso resnične.

Ob 7.15 so iz Londona objavili, da položaj v Vichyju ni povsem jase, zlasti ne, ker ni razčiščena pozicija Flandina.

Vichy, 9. febr. o. »Le Journal« je objavil članek, da je maršal Petain podpisal dogovor o premirju z vidika treh točk, ki so za sedaj Francijo najvažnejše, namreč svoboda, brodivje in imperij.

Rooseveltov zakon sprejet z veliko večino glasov

v reprezentančni zbornici po šestdnevni razpravi — Zdaj mora o njem sklepati še senat

Washington, 9. febr. AA. (Reuter) Po 6-dnevni razpravi je reprezentančna zbornica sprejela zakon o pomoči Veliki Britaniji z 260 glasovi proti 165. Sedaj bo ta zakon predložen ameriški senatu. V ameriških političnih krogih smatrajo, da bo debata v senatu trajala precej dolgo, vsaj tri tedne.

New York, 9. febr. AA. (DNB) Predno je bil sprejet zakon o pomoči Angliji je reprezentančna zbornica odklonila celo vrsto drugih predlogov in amandamnov.

Z 263 glasovi proti 160 je bil odklonjen predlog republikanskega poslanca Fisha, ki je zahteval, da se namesto zakona o pomoči Angliji da na razpolago kredit 2 milijard dolarjev. S 147 glasovi proti 70 je bil odklonjen predlog Fisha, naj se preprosto pristajanje ladij vojnočim se državam v ameriških lukah zaradi popravi.

Predlog republikanca Eatona, naj se pomoč Angliji omeji na 2 milijardi dolarjev, je bil odklonjen s 177 glasovi proti 120.

S 122 glasovi proti 38 je bil odklonjen predlog republikanskega poslanca Wadswortha, ki je zahteval, naj se ameriške davke državam, katerih obramba je važna tudi za obrambo Zedinjenih držav, omeji na 7 milijard dolarjev. S tem je bil odklo-

njen eden glavnih predlogov opozicije. Republikanski poslanec Contello je predlagal izročitev samo tretjine vseh tipov letal, ki so v ameriški službi, tujim državam, kakor tudi, da je za vsako dobavo treba odobritev šefov vojske. Ta predlog je bil tudi odklonjen s 103 glasovi proti 173.

Reprezentančna zbornica je odklonila tudi predlog republikanskega poslanca Davea, naj bi Zedinjene države za ves čas, dokler bo trajala vojna, prevzele kot jamstvo vse imetje, ki ga imajo Angličani in inozemci investiranega v podjetjih v Ameriki.

Veliko zanimanje je zbudil republikanski predlog, naj se v zakon o pomoči Angliji vključijo klavzula, po kateri ameriški čet ne bodo smeli poslati izven teritorialnih vod zapadne poloble. Tudi ta zakon je bil odklonjen. Vlada stranka je to utemeljitev utemeljila s tem, da zakon o pomoči Angliji ne določa nobenega prevoza ameriških čet v inozemstvo.

Washington, 9. febr. br. (DNB) Zunanje-politični odbor senata bo končal razpravo o zakonskem predlogu za pomoč Angliji v torko, ko bo prej podal Wendel Willkie svoje izjave o vtisih, ki jih je dobil na obisku v Angliji.

Prva izjava Willkiea po povratku iz Anglije

„Ameriški narod naj se zaveda svoje sreče, da ga ni zadela usoda angleškega naroda“

New York, 9. febr. p. Ob 14.30 je pristalo na newyorškem letališču letalo »Clippers«, s katerim se je vrnil iz Anglije preko Ljubljane Wendel Willkie. Na letališču so ga sprejeli zastopniki ameriškega tiska in mnogi prijatelji. Willkie je izjavil, da bo takoj odpotoval v Washington ter je izrazil upanje, da bo v senatu pripomogel k sprejetju zakonskega predloga o pomoči Angliji. Kmalu zatem je imel po radiu kratek nagovor na ameriški narod, med katerim je dejal med drugim:

vedel svoje sreče, ker mu ni treba živeti, kakor živi svobodni angleški narod, ki noben dan ne ve, kaj se bo pripetilo jutri. Govoril sem z vsemi vodilnimi osebnostmi v Angliji in na Irskem, kakor tudi z navadnimi ljudmi ter moram reči, da so bili vsi istega mnenja in da vsi verujejo v pomoč Amerike.

Katastrofalne poplave v Turčiji

Carigrad, 9. febr. p. Turški Rdeči križ je objavil, da grozi nevarnost, da bodo zavzele poplave v zapadni Turčiji katastrofalnih obseg. Poročajo, da so mnoge kraje še evakuirali.

Iz Madžarske

Budimpešta, 9. febr. p. Za 12. t. m. je sklicana seja gornje zbornice, na katere dnevnem redu bo ratifikacija pogodbe o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Madžarsko ter pogodbe o pristopu Madžarske k trojnemu paktu. Pričakujejo, da bo sta zgornja in poslanska zbornica soglasno ratificirali ti dve pogodbi.

Budimpešta, 9. febr. p. Novi madžarski zunanji minister Bardoszy, bo imel v poslanski zbornici 11. t. m. svoj prvi govor, za katerega vlada v političnih in diplomatskih krogih veliko zanimanje.

Priznanje generalu Antonescu

Bukarešta, 9. febr. AA. (Stefani) Rumunski kralj Mihael je imenoval generala Antonescua za armijskega generala in priznanje za odločnost, s katero je vzpostavil v Rumuniji red.

Sovjetski smuk čez drn in strn

Moskva, 9. febr. AA. (Tass). V zvezi s sovjetskimi vojaškimi smučarskimi tekmi čez drn in strn v čast ljudskemu komisarju za narodno obrambo maršalu Timošenkiju, ki se bodo začele 10. februarja je pomočnik komisarja za narodno obrambo maršal Budjani izjavil sotručniku agencije Tass, da bo ta smučki tek čez drn in strn pomemben dogodek v življenju sovjetske vojske, nato pa je pripomnil, da so smučarske vaje sestavni del vojaškega pouka. Komisar za narodno obrambo je večkrat ponovil, da se je pozimi nemogoče uspešno bojevati, če vojaki ne znajo smučati. Poveljniki in vojniki sovjetske vojske so zelo dobro razumeli velik pomen tega sporta v vojski in so se z vsom nermom vežbali za ta tek čez drn in strn. Maršal Budjani je pristavil, da je komisarji za narodno obrambo dobil zadnje čase iz vseh okoliščin ugodna poročila o razvoju tega sporta. Tako se je med drugim v vojaškem okrožju Anhangelska udeležilo smučškega teka čez drn in strn 70 odstotkov vsega tamkajšnjega vojaštva. Tekme so bile 5. februarja in so udeleženci tekmovali za diplome z naslovom »Pripravljen za napad in obrambo«.

Trgovinska pogajanja med Rusijo in Japonsko

Moskva, 9. febr. o. Danes se je pričela trgovinska pogajanja med Rusijo in Japonsko.

Japonska in Amerika

Tokio, 9. febr. AA. (DNB). List »Tokio Niči Niči« pravi, da je diplomatski uspeh Japonske v posredovanju med Francosko Indokino in Siamom hudo prizadejal angleške načrte. Zedinjene države so namevale pripraviti fronto za obkroževanje Japonske. Pri tem naj bi sodelovala angleška vlada v Cingkingu in Holandija z namenom, da se prepreči japonsko prodiranje proti jugu pravi list in dodaja, da so Zedinjene države smatrale kot najbolj nujno in važno nalogo pomagati vladi v Cingkingu, da bi tako zaposlile čim več japonskih sil. Na koncu list »Tokio Niči Niči« pravi, da je vprašanje zadržanja Zedinjenih držav napram Japonski prišlo v odločilno fazo. Zaradi tega mora biti Japonska budna in oborožena.

Tokio, 9. februarja. AA. (DNB). Japonski državljani se pripravljajo za povratek na Japonsko, kakor javlja list »Tokio Asahi Šimbun« iz New Yorka. Meseca marca in aprila bo odšlo iz Zedinjenih držav 150 žensk in otrok.

Švicarski manevri

Bern, 9. februarja. AA. (Havas). V navzočnosti generala in vrhovnega poveljnika sta imeli dve diviziji švicarske vojske manevre, ki so trajali nekaj dni. Čeprav sta bili ti dve diviziji sestavljeni iz mladih rekrutov, sta pokazali izredno sposobnost zlasti v tem, da sta napore in mraz vztrajno prenašali.

Potniški avtobus padel 150 m globoko v prepad

Beograd, 9. febr. p. Na cesti preko Cakara je pripetila v Rogovski klisuri huda prometna nesreča. Potniški avtobus se je prevrnil preko cestne ograje 150 m globoko v prepad. Avtobus se je v zraku večkrat zasakal, k sreči pa je padel na velik kup snega. Hudo ranjeni so bili šofer in 7 potnikov ter dvomaj, da bi jih ohranili pri življenju.

Beograd, 9. febr. p. Sročili okoli 22. sta trčila skupaj pod Topčiderskim podvozom tramvajski voz št. 13 in potniški avtomobil, ki ga je vozil Slovenec Josip Furjan iz Beograda. Dasi je bil udarec zelo hud, k sreči človeških žrtev ni bilo.

Samomor upokojenega železničarja

Zagreb, 9. febr. o. Sročili je izvršil samomor upokojeni, 62 let stari železničar Martin Komar. V bližini kolodvora Sava je izpil večje količino octove kisline. Ko so ga našli pasanti, je bil že mrtev. Vzrok samomora ni znan.

Dve družinski žaloigri

Sin edinec je izginil pod ledom — Neznani razbojnik je zaklal dva otroke in mladega hlapca

Beograd, 9. februarja Iz Novega Vrbsa v Vojvodini poročajo o veliki žaloigri, ki je prizadela družino uzlednega kleparja Jovana Nenadova v Kuli. Ko se je na obali poldelelele kana blizu Kule igral njegov 13letni sinko Cedimir, se je led udrl pod njim in je nesrečni fant izginil pod ledom. Cedimir je bil vzoren naraščajnik S-kolskega društva v Kuli, zato je starišinstvo takoj brzojavilo v Beograd po potanljiača, da poišče truplo. Mati nesrečnega edineca je polna dva dneva in dve noči stala na kraju nesreče, da morda vendarle ugleda mrtvega sina. Oče pa ni mogel več iz hiše. Ko so mu s poročili žalostno novico, je zbolel.

Drugi družinski žaloigri, ki je zadela poštno družino, poročajo iz Tuzle. Tu pa žaloigri ni povzročila nesreča, marveč odvraten zločin. Bilo je v petek okrog devetih zvečer, ko je v vsaj Turškem Lukovcu, nedaleč od Tuzle, neznan razbojnik vdrl v hišo Josufa Čužića in zaklal

Seja banovinskega odbora JNS za dravsko banovino

Polnoštevilna udeležba iz vseh krajev Slovenije — Politična poročila so podali dr. Anđelinović, Ivan Pucelj in Milan Mravlje

Ljubljana, 9. februarja 1941 Danes dopoldne je zasedal banovinski odbor JNS za dravsko banovino. Na dnevnem redu so bila poročila o notranjem in zunanjem političnem položaju ter razprava o stanju v banovini in gospodarskih problemih. Seji so prisostvovali vsi člani banovinskega odbora z izjemo obolelega dr. Alberta Kramerja. Osrednje vodstvo stranke je zastopal njen podpredsednik dr. Anđelinović. Ob navdušenem odobravanju so bili poslani pozdravni brzojavi predsedniku stranke g. Petru Zivkoviču, podpredsedniku g. Jovu Banjaninu in glavnemu tajniku dr. Kramerju. Sejo je otvoril in vodil predsednik banovinskega odbora g. dr. Janko Rajar.

Minister dr. Anđelinović je sporočil pozdrave vodstva stranke in njenega predsednika g. Zivkoviča ter v svojem govoru podčrtal neomajno odločnost vseh resničnih jugoslovenskih nacionalistov, da postavijo vse druge interese interesom državne celine, države in naroda. Poudaril je, da so vedno pripravljene sodelovati z vsakomur, toda nikdar ne bodo žrtvovali vrhovnega načela narodnega in državnega edinstva ter nedeljivosti Jugoslavije.

Obirnem govoru je nato tolmačil politične prilike v državi in še posebej v Sloveniji, ki se je v svojem govoru dotaknil tudi nedeljivosti izvajanj ministra dr. Kulovca v Celju.

O delu stranke v dravski banovini je poročal podpredsednik ban. odbora g. Milan Mravlje ter v temperamentnih izjavah orisal sedanje razmere. V imenu mladinske JNS je podal poročilo njenega predsednika g. inž. Rus, ki je zlasti podčrtal akcijo za ustvaritev napredne skupnosti, ki je že rodila prve uspehe. O mednarodnem položaju je podal zanimivo poročilo g. dr. B. Vrčon. Tajnik banovinske organizacije g. dr. M. Zajec je nato predčital predlog resolucije, nakar se je razvila vsestranska debata, v katero so posegli številni govorniki. Ob soglasnem odobravanju je bila resolucija sprejeta in izpolnjena še z nekaterimi dodatki, nakar je predsednik g. dr. Rajar zaključil zborovnanje.

Maribor čez nedeljo

Maribor, 9. februarja Topla zimska nedelja. Ob prijetnih solnčnih žarkih je kopal sneg po mestu in v okolici je bilo vse v vodi. Od 70 cm je skopnel do višine 55 cm. Ob enajstih smo imeli že več ko 6 st. C nad ničlo, dočim je bila današnja minimalna jutranja temperatura 5,6 st. C pod ničlo. Mariborčani so šli danes v prirodo: kdor ni bil na dilcah, to je mahnil peš. Dopoldne pa je bilo zelo razbuzano društveno življenje. V čitalnici Studijske knjižnice so zborovali člani Muzejskega društva. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik dr. L. Poljanec. V klenih poročilih so očitrali delovanje v pretekli poslovni dobi društveni funkcionarji. Muzejsko društvo je izredno marljivo delovalo in sicer predvsem v štirih smereh. Kakor je poudarjal v svojem poročilu azilni tajnik banov. arhivar prof. Franjo Baš. Pripravljanje novih muzejskih prostorov, restavriranje in konserviranje muzealij, izpopolnjevanje muzejskih zbirk, organizacija notranjega društvenega dela s posebnim poudarkom na starih družini in muzeja z javnostjo. Muzejsko društvo je po končanem restavracijskih delih po mestni občini prevzelo veliki in mali mezanin, spomnišče za loretansko kapelo, vrt na severu od gradu in severno eraišk dvorišče. Med drugim so bile konservirane in restavrirane nove pridobitve s planega grobišča na Pobrežju. Glavno delo restavriranja je bilo namenjeno lesenim narodnim eksponatom in cerkveni umetnosti. V glavnem so sedaj pripravljene za javnost vse kulturno zgodovinske zbirke izvzemši numizmatično. Za nadzorni odbor je poročal prof. dr. Dolar. Volitev letos ni bilo. Občnemu zboru sta prisostvovala tudi zastopnika mestne občine in škofa.

prid bližnjemu poleg predsednika še tajnik Močnik, blagajnik Pfeifer, gospodar Minafič, Ravter za Podmladek, dr. Senekovič pa za nadzorni odbor. Društvo šteje 1444 članov. Podmladek na 2114. Društvo ima do danes 360 izprašanih bolničarjev in bolničark, 77 izprašanih samarijanov in samarijank. Teden Rdečega križa je vrzel v Mariboru 6543 dnarjev. 65 dečkov je bilo poslanih na letovanje v Kaštel Lukšič. Pri volitvah je bil po večini izvoljen dosedanj odbor z g. drjem Jančičem na čelu. Na današnjem občnem zboru je predsednik dr. Jančič izročil za službena odobrnika g. magistru Minafičniku in dr. H. Velkerju odklovanje s srebrno svetilno v znak priznanja za njuno požrtvovalno delo na torišču RK. Pohvalno je omenil vzorno delovanje ljubljanskega delegata dr. Tetih. Navz čim so bili predstavniki vojskih in civilnih oblastev.

Naši tekstilni strokovnjaki so organizirani v »Zvezi tekstilnih strokovnjakov kraljevine Jugoslavije« s sedežem v Mariboru, so imeli danes dopoldne v veliki dvorani pri Orlu redni občni zbor. Navzočni so bili tudi delegati iz Ljubljane, Kranja, Zagreba, Varaždina in drugod. Izbrano so poročali o društvenih prizadevanjih predsednik Berlič, blagajnik Gobec in tajnik Samuda. Dohodki izkazujejo 21.164,35 din, izdatki pa 11.409 din. Vseh tekstilnih strokovnjakov v Jugoslaviji je okoli 1000, od teh jih je v Mariboru 300. Na občnem zboru so v izbrani debati razpravljali o vseh tekočih zadevah svoje stroke. Predvsem zahtevalo, da se domačim strokovnjakom daje pri namestitvi prednost pred tujimi mojstri, ki se čisto označujejo kot »nadmestitvi«. Pomanjkanje surovin je treba čim preje izločiti, ker bo sicer socialne in gospodarske posledice lahko usodne in nedopredne. Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik Jere, podpredsednik Fajt, tajnik Samuda, blagajnik Pahor, tajnik II. Pogačnik, blagajnik II. Ramfi, odborniki: Fras in Dolar, namestnika Pože in Kaube, knjižničar je Spas, revizorji Gasparin in Dračar. Z občnega zboru je bila odposlana uradna brzojavka ni vel. kraji, razdravnji brzojavki na min. za spol. politiko in ministru za trgovino.

Narodno zavezni železniški delavci ki so vključeni v delavskem odseku UJNZB, so zborovali danes dopoldne v Železničarjevih prostorih na stadionu ob Tržaški cesti. O prizadevanjem delovanju sta poročala predsednik Repret in tajnik Muravs. Očitrala sta težavni položaj železniškega delavstva. Novi odbor v sedanjih sestavi jamči za nadaljnje uspešno delo v obrambi življenjskih in stanovskih pravic narodno zavezneza železniškega delavstva.

Gradnji Obrtniškega doma v Mariboru je namenjen poseben sklad, v katerega se stekajo med drugim tudi vsakoletni dohodki obrtniškega plesa. Tudi letošnji VI. obrtniški ples v okusno okrašenih prostorih Sokolskega doma, ki ga je organiziralo Slovensko obrtno društvo, je privabil mariborsko javnost v lepem številu. Udeležili so se ga odlični predstavniki našega javnega življenja, ki so hoteli dati s svojo navzočnostjo našim obrtnikom priznanje za njihovo idealno prizadevanje v današnjih časih. Pripravili so navzočim nekaj veselih uric. Ves čas je vneto igrala vojaška godba pod vodstvom kapelnika kapetana J. Jiranka. Pripravljalni odbor je vzorno organiziral lepo družabno prireditev.

Zimska odsejda pobeglih dvojkov Poročali smo že o pobegu dvojkov Pavla in Petra Pirca, sinov kazniškega naznika. Pred tednom dni sta pobegnila zdoma. Starši so bili zelo v skrbeh. Zmehrom sta pripovedovala, kako bi bilo po zimi leno živeti v gozdu, kjer čuva medved mlade otroke. Tudi o večerici sta sanjarija in o lepem življenju v gozdu. Ta njuna domišljija je starše zelo skrbelo. Pred tremi tedni je Peter vprašal svojo mater, če bi bila kaj žalostna, če bi z bratom naenkrat postala. Ko je videl materino žalost, ni je dejal, da jo je vprašal samo za šalo. Pavel je cele noči sedel na postelji in fantaziral, razmišljal o pravičnosti gozdnega življenja. Ko sta 13letna dečka, ki obiskujeta prvi razred II. drž. realne gimnazije, izostala, so bili starši v skrbeh za njuno življenje. Bili so se, da tu bo zametlo v kakšnem gozdu. Ravno tiste dni je močno snežilo. Zalostni starši so bili zelo vzrudečeni, ko so bili obveščeni, da sta njuna dvojkčka živa in da sta pri stari materi pri St. Jerneju na Dolenskem. Ves teden sta hodila in tavela v zimi, mrazu in snegu, dokler si nista premislila glede nadaljnje poti in se zatekla k dobrim svicem. Njuna zimska navjivica je po hudi preizkušnji pri kraju.

Plemenito mariborsko sree ki ima svoje torišče v sreski organizaciji Rdečega križa v Mariboru, je razdelo svojo torišča ob današnjem dopoldanskem občnem zboru pri Orlu. Otvoril in vodil ga je predsednik dr. Ivan Jančič, poročili na so o vzlednem delovanju v

Finžgarjev večer v Drami V proslavo 70letnice pisatelja F. S. Finžgarja so v soboto zvečer igrali v dramij njegovo ljudsko igro »Razvalina življenja«. Pred predstavo je imel predsednik Društva slovenskih književnikov g. prof. France Koblar namesto obolelega g. Otona Zupaničica kratko slavnostno besedo. V jedrnatih stavkih je orisal Finžgarja kot samoniklega slovenskega pisatelja, kot močnega izpovedovalca našega narodnega življenja in oblikovalca slovenske besede. Govornik se je bavil z njegovim pojmovanjem pisatelja in pisateljstva in izrazil ob koncu hvaležnost občinstva, združeno z željo, da bi mogel slavljence že dolgo ustvarjati za svoj narod. Pisatelj Finžgar ni bil prisoten v gledališču, ki niti ni bilo najboljših zaseden. Po govoru prof. Koblarja se je dvignil zastor in Finžgarjev dramatsko delo si je tudi po zaslugi odlične igre, zlasti g. Danilove in g. Cesarja, takoj osvojilo pozornost občinstva.

Finžgarjev večer v Drami

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Po ženskem svetu

Na gospodinjji visi vse breme teh dni

Zveza gospodinj v Ljubljani bi lahko štela 16.000 članic, če bi bilo med našim ženstvom dovolj gospodarske zavednosti

Racionaliranje živil z uvedbo potrošnih kart je izzvalo neko posebno nastojenje v Ljubljani, pa gotovo tudi po ostalih mestih in krajih.

Velike žene Ekaterina Karavelova

Meseca novembra lanskega leta se je vsa bolgarska javnost spomnila osemdesetletnice Ekaterine Karavelove, največje Bolgarke, ki je z delom in žrtvami sodelovala pri ustanavljanju nove Bolgarije.

Rodila se je v mestu Ruse leta 1860. Bolgari so bili takrat še pod Turki, njih premožnejša mladina se je šolala v inozemstvu, zlasti v bratski Rusiji.

Ko sta se zblížala, sta si obljubila: »Skupaj bova delala in se nikoli ne bova pritoževala.« Tako je tudi bilo, le da je žena izdatno sodelovala in trpela z možem v politiki, poleg tega pa še pridobivala sredstva za preživljanje družine — s persosom in poučevanjem.

Petko Karavelov se je vztrajno boril za ustanovni ustroj, zato je moral celo v izgnanstvo. Leta 1884. je zmagala demokratska stranka in Karavelov je prevzel predsedstvo vlade.

Leta 1891. je bil na sofijski ulici ubit finančni minister Bjelčev. To je dalo vladni dobrodošel povod za maščevanje.

Karavelov je bil v ječi leta in leta, za ženo in otroke so nastopili časi najtežjih materialnih preizkušenj. Nikjer ji niso dali službe; odbili so ji celo prošnjo za mesto na bolgarski šoli v Solunu in Carigradu.

Karavelov je bil v ječi leta in leta, za ženo in otroke so nastopili časi najtežjih materialnih preizkušenj. Nikjer ji niso dali službe; odbili so ji celo prošnjo za mesto na bolgarski šoli v Solunu in Carigradu.

predvsem, da bi se gospodinjstvom dovolila železna rezerva najpotrebnejših živil. Naš čas je tako poln presenečenj, da nihče ne ve, kaj nas lahko doleti jutri, zato bi bila taka rezerva za vse primere skoraj nujno potrebna.

Zveza gospodinj, ki je s svojimi predlogi in nasveti obiskala bivšega ministra Snoja, je skušala tudi doseči, da se testenine ne bi štele v kvoto moka in kruha, pač pa bi naj Prevod določil posebej moko za testenine.

Žena z dežele nam piše

Najtežji je pač položaj siromašne uradniške družine na kmetih

Zene smo hvaležne ponedeljskemu »Jurtru«, da nudi prostora za resen razgovor o vseh perečih vprašanjih našega časa.

Za tiste, ki služijo po bogatih in rodovitnih krajih, je že še dobro, da lahko vsaj živila kupujejo doma, nam pa, ki nas je usoda vrgla v pasivne kraje, je toliko huj-

in moko pa bomo še naprej dobivali na karte. Sladkorja in olja ne bo zmanjkovalo in je vsaka zadevna bojazen neosnovana.

Gospodinjje so tisti činitelj, ki v glavnem ureja potrošnjo. Ljubljana bi lahko imela 16.000 organiziranih gospodinj. Brezbriznost ljubljanskih gospodinj do svoje stanovske organizacije, ki bi morala biti pravi danes posebno močna, je vse graje vredna.

V interesu vsake gospodinjje je, da se pozanima za svojo stanovsko organizacijo in se pridruži skupnemu boju za omejitev draginje!

veselje človeka, ko mu nazadnje zemlja še slabo obrudi ali mu živina setev popase in nimaš ničesar od vsega skupaj razen celo leto trdega dela.

K stroškom za špecerijo, ki jih je uradniška žena iz mesta navedla zadnjič z zneskom 700 din za štiričlansko družino, moramo na deželi pribiti še kakih 10 do 15%, kar je tu vse dražje.

Pred kosilom

še, ker pri nas kmetijski živelj nima niti zase dovolj živeža do prihodnje jeseni. Res je, da imamo vsaj stanovanje ceneje kakor v mestu, a nihče ne vpraša, kakšno je to stanovanje.

kabinet demokratov in naprednjakov, toda po dveh letih je umrl. Takoj drugi dan je Narodno sobranje izglasovalo njegovi družini državno penzijo, a žena se je morala za vedno odpovedati službi.

Po moževi smrti se je Karavelova umaknila iz politike in začela samostojno kulturno in človekoljubno delo. Globoka osebnost doživljata in trpke skrbi ji niso zlomile duha.

je na deželi najmanj za 20% dražja kakor v mestu? A kupiti jo moram pri svojem trgovcu, ker druge na obroke in na upanje ničesar ne dobim.

Poglavje zase pa je šolanje otrok. Nameščenska družina v mestu ima s tem sorazmerno malo stroškov. Pa poglejte naš položaj! Sina imam na učiteljsku in plačam zanj mesečno 500 do 600 din.

je Karavelova vrnila iz Rusije, je vzela k sebi hčerkinde otroke in jih vzgajala in preživljala s svojim delom, obenem pa neumorno nadaljevala delo za napredek naroda, zlasti za dvig žene.

je Karavelova vrnila iz Rusije, je vzela k sebi hčerkinde otroke in jih vzgajala in preživljala s svojim delom, obenem pa neumorno nadaljevala delo za napredek naroda, zlasti za dvig žene.

Ekaterina Karavelova je zgodovinska osebnost. F. Hočvarjeva

predplačil surovo maslo in med. S čim mu naj kupim ta približek, ko kmalu niti za kruh ne bo? Pa približki za moza, ki vrši od zore do noči težko službo na terenu?

Sama se potrpi, a otroci se mi smilijo. Ne morem spati, cele noči računam in razdeljujem bore 1900 din moževne mesečne plače na sto in sto delov in premišljujem,

Žena državnega nameščenca na deželi

Krušne karte in naša mladina

Pri pregledovanju količin moka, vključitvi testenine in zdrobi, ki so določene za posamezne starostne dobe, iznenadi človeka dejstvo, da je otrokom 10 do 14 let odmerjeno le 3 kg moka, torej 1 kg manj nego odraslemu odrasla staremu človeku.

Ta odredba zadene poleg tega v prvi vrsti socialno slabše sloje, ki imajo povprečno največ otrok in ki so vezani na ceno hrane, med katero je do nedavnega kruh še spadal.

Elektrika pred 100 leti

V januarjski številki »Elektrotehniškega vestnika«, strokovnega glasila Zdrženja elektrotehniških obrti za dravsko banovino v Ljubljani, je urednik inž. Slavko Zajec objavil razpravo o elektrotehniško slovenško strokovno slovo, iz katere povzemamo odstavke, ki utegne zanimati tudi širšo javnost:

V naše kraje je prišla nova veda o elektriki razmeroma kmalu; že v letu 1849. v Ljubljani pri Blazniku natisnjeni knjiži »Naravoslovje ali fiziko po domače zložil« opisuje Karel Robida, učitelj, pobožni benediktinec iz Celovca, na 14 in pol straneh male osmerke »Električnost, kakor je imenoval našo elektriko, in v prvem stavku pravi doslovno: »kaj de je električnost ne vemo, ako ravno njene zakone dobro poznamo.«

Rože - zdravilo

Navadna potonika (lat. paeonia officinalis) ali kresnik je planinska roža in raste tudi pri nas na Notranjskem in po vrtovih. Je to trpežna korenika, ki sestoji iz repastih ali vretenastih gomoljev. Sočnata stebela imajo prastate ter deloma pernate

Voina ladja na manevrih

Čez dobro uro vožnje zadoni iz vseh zvočnikov ponovno signal trompete: Na bojne prostore! Na krovu se opazi živahnije tekanje in vrvenje, topničarji odkrijejo na mah še ostale topove, zapirajo z vijakimi zapahi vrata, ki vodijo v spodnje prostore, zavzemajo mesta pri topovih in pri blizu stoječih dvigalnih za municijo.

koruzno moko (šganed sjuiraj in svečer), če bo res na razpolago prebivalstvu v neomejenih količinah.

Pri racionalizaciji živil, ki je v današnjih časih sicer nujna, dajejo v drugih državah prednost mladini, zlasti v predpubertetni in pubertetni dobi, ker se zavajajo, kaj pomeni zdrav in krepek naraščaj za bodočino vsakega naroda.

Zavarovanje postrežnic

Zagrebske »Novosti« so pretekli teden posvetile daljši članek vprašanju zavarovanja postrežnic, ki je izzvalo v zadnjem času precejšnje spore med onimi, ki so in proti takemu zavarovanju.

»O potrebi obveznega zavarovanja postrežnic je s socialnega stališa komaj potrebno govoriti. Gre za celo kategorijo delavk, katerih zaslužek je pod vsakim povprečnim standardom in ki bi zaradi bolezni, onemoglosti ali nesreče ostale brez zaposlitve ter tudi brez vseh sredstev, brez podpore in najelemtarnejše zdravniške pomoči, prepuščeni na milost in nemilost ulici in neaktivnosti dobrodelnih društev in socialnih ustanov.

liste. Cvete maja in junija. Korenino nabiramo jeseni. Ista je zopna, v začetku sladkasta, pozneje pa grenka in ostra. Svoza diši močno in zopno. Posušena na skro nima duha. Razrezana korenika se kuha na vinu. 5 do 10 kapljic tega čaja večkrat dnevno se priporoča proti žledodnim krčem.

Repinec (lat. lappa officinalis) ali repje se nahaja ob poteh, po neobdelanih poljih, gromacah in travnikih. Je to dolga vretenasta, zunaj sivorjava korenina, ki poganja v dveh letih vejavost, zelnatost stebel z velikimi, srčastimi listi, ki se manjšajo vedno navzgor. Čaj se uporablja (15 do 25 gr na pol litra vode, zjutraj in zvečer po tri polne žlice brez sladkorja) proti žledodim vnetjem in žledodim tvorom.

Zeleni teloh (lat. helleborus viridus) ali zelena slepica je pri nas ponekod zelo razširjena. Je to korenika z rogljastim stebлом. Vsaka veja ima zelen cvet, spodaj pa sedeč prstast list. Vsaka cvetna vejica raste iz listne rožice. Prilčno listje je prastato ter dolgopeceljasto. Zeleni teloh cvete od marca do aprila. Korenina se nabira februarja in je ostrega, v začetku sladkastega, pozneje grenkega, v začetku zopno žaltavega, ostrega vonja, ki povzroča močno kihanje. Teloh je strupen. Ta rastlina se radi nezanesljivoga učinka in strupenih snovi uporablja le prav redko proti oslovskemu kašlju, koliki, žolčnim knamom itd.

V TRGOVINI: Maksi: »Mama je rekla, da je bilo v jajcu, ki ste mi ga dali, že piščec.« Trgovec: »Potem pa povej mami, da mi dolguje še osem dinarjev.«

Težko je gospodinjti v današnjih hudih časih. Vsaka, še tako dobra gospodinja potrebuje praktičnih nasvetov bolj ko kdaj prej. Dobi jih v »Ženskem Svetu«. Zadrževajte list na ogled. Pišite takoj na naslov: »Ženski Svet«, Ljubljana, Aleksandrova cesta 16.

ladja v določeni razdalji od tarč, bo otvorila nanje ogenj iz sprednjih stolpov.

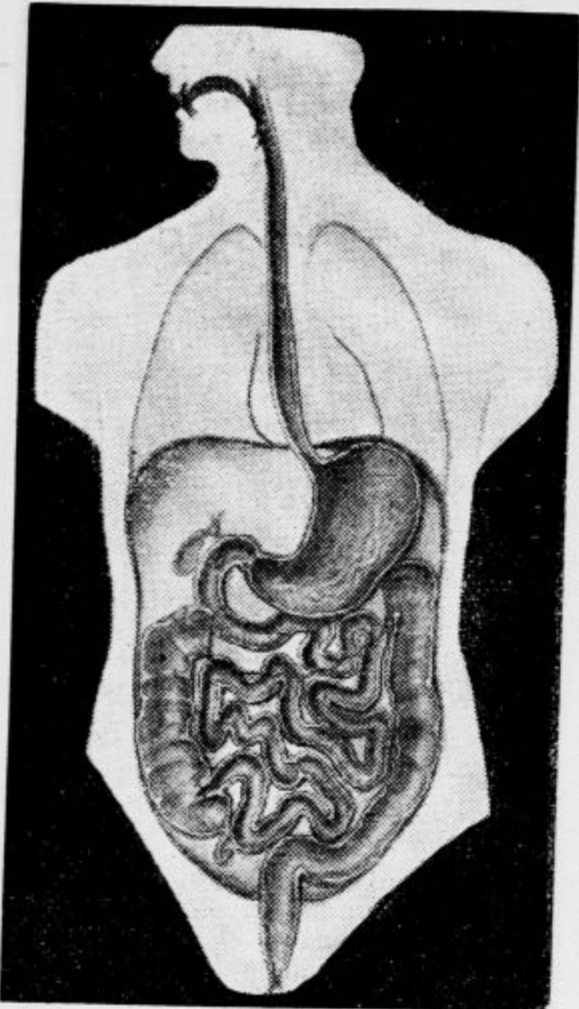
Ladja se bolj in bolj približuje tarčam. Vsi topovi, tudi manjši, usmerjajo nanje svoje cevi in jih stalno drže na muhl. Iz kuhinje opazujejo početje dveh podkastnikov, ki sedita ob topu vsak na svojem sedežu, krita od topovskega oklepa, in se ukvarjata z usmerjanjem topovskih cevi proti tarčam.

Strašen pok, spremljan z močnim sunkom zračnega pritiska in tresljanjem ladje je naznanil, da je prednji stolp oddal prvo salvo. Oblak črnega dima se je pričel valiti čez krov. Čez nekaj sekund zadoni druga, nato tretja salva. Tako se vrstijo zaporedna. Stebri vode se dvigajo okrog tarč, ki so še okoli 15 milj oddaljene. Ladja se med streljanjem počasi bližja tarčam. Točno se razločujemo ogrode prve tarče. Oddaljeni smo že deset, osem milj. Zdaj stopijo v akcijo šestpalčni topovi. Topred kuhinjo je že dvakrat izstrelil. Topničarja vlagata naboje v cevi in odstranjujeta prazne naboje. Zasliši se bemo streljanje vseh večjih in manjših prednjih topov. Ladja je že vsa v dimu, povsod smrdi po smodniku. Pod krovom pa ropočejo škripci.

Pogled za kulise želodca

Ne samo ljubezen — tudi poezija in smisel za znanstvena odkritja gresta skozi želodec, kakor so dognali ameriški učenjaki

Nihče ni videl želodca na delu, dokler niso iznašli Rentgenovih žarkov. Dotlej so ga učenjaki pač imeli priliko opazovati pri trebušnih operacijah in pa pri polzkusih z živalmi, vendar ga takrat nikoli niso videli v normalni funkciji. Dandanes ga zdravniki opazujejo tako, da dajo pa-

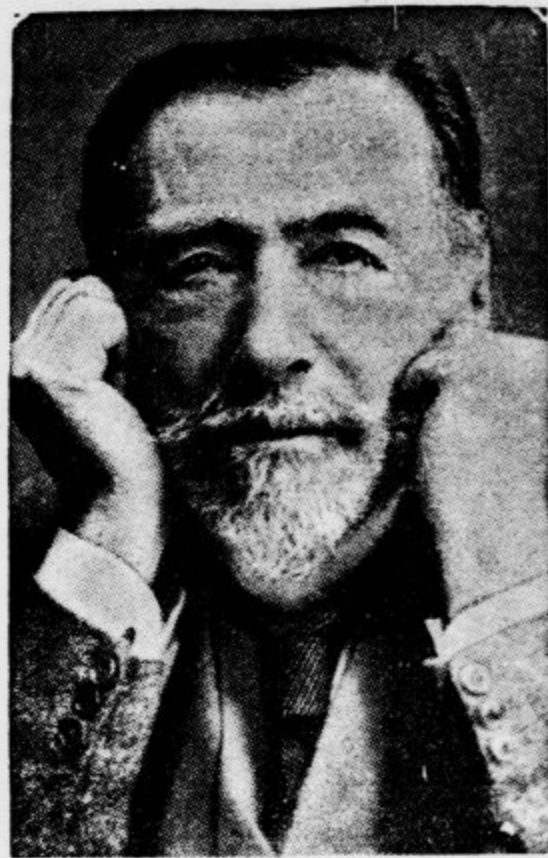
cientu popolniti barijev sulfat, ki ne propušta Rentgenovih žarkov, obenem pa nima vpliva na njegovo delovanje. Tako dandanes zdravniki lahko opazujejo ne samo peristaltično gibanje želodca, ki je podobno raztezanju in krčenju srca, temveč tudi izločanje želodčnih sokov.

Ko so profesorji na medicinski fakulteti čikaške univerze pred 15 leti začeli proučevati želodec svojih študentov, so odkrili zanimivo dejstvo, da so vsi ti želodci nenavadno veliki in neaktivni. Z opazovanjem so začeli septembra 1925, a ko so februarja nato ponovili pregled, so opazili, da so želodci med tem pokazali mnogo večjo delavnost in da so se znatno zmanjšali. Takrat se je začel letni semester, in ko so profesorji vzeli v študij tudi želodec novodošlih študentov, so dognali, da kažejo tudi ti podobno razvoj: od kraja so bili razširjeni in malo delavni, v teku leta pa so se skrčili in razbitali. Učenjaki dolgo niso našli vzroka temu pojavu. Pozneje so odkrili, da sloni razlika med prvimi in kasnejšimi opazovanji na dejstvu, da snaga želodec med organe, ki so v izredni meri občutljivi za čustvene vplive. Študentje, ki so prvokrat prišli na pregled, so bili precej preplašeni. Ko jih je začetniška negotovost minila, pa je začel želodec normalno delovati.

Profesor dr. Sommerfeld je odkril posebno metodo, kako se po obsegu rentgenske slike izmeri obseg želodca. Dokazal je, da se prej ko pet minut nato, ko člo-

vek ponje kozarec neke tekočine, znajde v želodcu še neka druga tekočina, katere količina zavisi od vrste popite pijače. Kadar človek popije kozarec mleka, vsebuje želodec pet minut nato za tri kozarce tekočine, a kadar popije kozarec sirotoke, za napolni želodec za 5 do 7 kozarcev. Tako pa reagira na pitje samo vznemirjen želodec, ker ostane ustje v čreva zaprto še dolgo potem, ko je želodec sročel hrano ali pijačo, medtem ko se zdrav, miren želodec odpre že dve minuti nato. Obseg želodca ne zavisi torej toliko od količine zaužite jedade in pijače, temveč od razmerja izločenih želodčnih sokov, ki so potrebni, da sprejeta hrana nastopi običajno prebavno pot. Ti poizkusi so pokazali, v kako veliki meri zavisi želodec od človekovega duševnega življenja. Razvada mnogih ljudi, da pomečejo kosilo v največji naglici v sebe, pa je najzgovornejši vsakdanji dokaz za to. Ustje v črevo se zapre, zaužita hrana se kupiči v želodcu in posledica so vetrovi, gorečica, slabo počutje in slaba volja. V zdravem želodcu hrana navadno ne ostane delj ko eno uro.

Nekateri želodci so v večji meri nagljeni k tem nerednostim kakor drugi, razen tega pa se javljajo po zaužitju nekaterih jedi, ki učinkujejo na ustje črevesa kakor obroci in ga zapro. Kadar je reakcija dovolj močna, nastopi bruhanje, a če je šibkejša, pacient deli časa trpi od simptomov razširitve želodca, dokler se ustje ponovno ne odpre. Žrtev takšnega nereda pa ne trpi samo od razširitve želodca, temveč čuti včasih bolečine v zgornjem delu trebuha, pogostokrat je čez mero zaspan, nima volje za duševno delo in dremle se mu po ves dan, nazadnje izgubi živce in postane razdražljiv. Včasih se pojavi tudi neodoljivo kihanje ali pa kri človeku udara v glavo. Po takšnem močnem kihanju se ustje v črevo odpre. — Duševno razpoloženje, smo rekli, močno vpliva na želodec, prav tako pa tudi želodec ni brez vpliva na misel in duha. Poznavalci zgodovine trde, da si Darwin pač nikoli ne bi bil izmislil svoje razvojne teorije, če ne bi bilo fantazije, ki mu jo je podžal njegov kronični želodčni katar. Prav tako se je imel Conrad za svojo neudržano fantazijo zahvaliti nervozni želodca, enako je Peezajemal snov za svoje strahotne novice iz želodčne kataris, pri čemer si je mnogokrat pomagali tudi z alkoholom. Zanimivo je, da so nekateri ljudje pri leti izredno duhoviti, medtem ko drugi ne zmorejo ničesar drugega, kakor da bi radi zadrževali. Kar je enemu zdravje, je drugemu lahko v škodo.

Joseph Conrad

Medicina je potrebovala mnogo let iskanja in opazovanja, preden je dognala, da vsi ti pojavi ne zavise samo od razpoloženja, temveč tudi od konstitucije želodca in od načina, kako želodec reagira na razne vrste jedi. Kaj se prav za prav godi v želodcu, kadar pride v njega hrana, katere ni vanien, ne vemo. Znano pa je, da takoj nato začne delovati neki neznan mehanizem, ki vzbudi alarm in zapre vhod iz želodca. Bolečine, ki se po nekaterih jedeh javljajo v trebuhu, so posledica tega zaprtja in kupičenja hrane v želodcu, katerega obseg se znatno poveča še z dotokom izločenih prebavnih sokov. Ti sokovi prihajajo iz krvi in če se iz črevesja ne bi vračali v kri bi se človek v kratkem izsušil ko mumija. Želodec se vede v organizmu kakor da bi se zavedal svoje važnosti, nikoli nam ne obrsti, kadar grdo ravnamo z njim, zmerom nam tako all tako pokazuje svoje nezadovoljstvo. Če se ne zmenimo za prvi njegov opomin, nam utegne porušiti vso ekonomijo v organizmu, cropa nas duševneta ravnovesja in nas vrže v pesimizem, ki je v vsaki obliki zmerom — prva napoved konca.

Obrazi naših dni

Maršal Šapošnikov

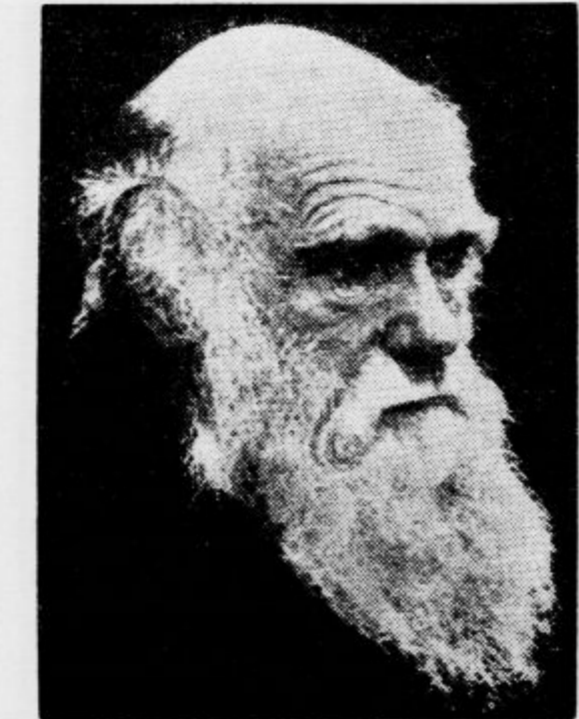
Maršal Boris Mihajlovič Šapošnikov, eden najvidnejših voditeljev in organizatorjev sovjetske armade, je star 58 let in po rodu iz Zlatoustja, kjer se je rodil kot sin skromnega uradnika. Po dovršeni gimnaziji je vstopil v vojno akademijo v Moskvi, nato pa je študiral še carsko generalštabno akademijo. Leta 1910 je postal oficir carske armade in je naglo napredoval.

V svetovni vojni je služil pri konjenici in je kmalu dosegel čin polkovnika. Kot oficir je bil med vojakov zelo popularen, tako da so mu mnogi ostali zvesti tudi po zlomu carskega režima. Ko je republikanska vlada uvedla načelo, da se višji oficirji volijo, so delegati revolucionarnega vojnega sveta izbrali Šapošnikova za komandanta kavkaške divizije. V maju 1918, šest mesecev po padcu časne vlade, je Šapošnikov kot prostovoljec vstopil v vrste rdeče vojske in Lev Trocki je ga postavil za pomožnega komisarja operativne sekcije vrhovnega vojnega sveta. Pozneje je postal šef operacij štaba revolucionarnega vojnega sveta in je zavzemal ta važni položaj do konca državljanske vojne. Sovjetski zgodovinarji pripisujejo njemu pretežni del načrtov za razne protiofenzive proti belim in intervencionističnim vojskam. Za te zasluge je bil leta 1921 na predlog Lenina in Trockega odlikovan z redom rdečega prapora. — Ko je bila državljanska vojna končana, je Šapošnikov postal pomočnik šefa generalnega štaba. Leta 1925 je postal pomočnik komandanta leningrajskega vojnega okrožja, ki je v strateškem pogledu velike važnosti. Leta 1927 je bil imenovan za poveljnika moskovske garnizije, leto pozneje pa za šefa generalnega štaba rdeče vojske.

Sovjetska vlada je bivšemu carskemu oficirju, ki je kazal velike vojaške sposobnosti, poverjala razne posebne misije. Dokler so se še javljali upori, so ga sovjeti pošiljali krotit nemire pokrajine. Februarja 1932 — takrat so se bile mednarodne razmere časno umirile — je postal upravnik vojnega akademije. Razen vojne akademije je Šapošnikov vodil tudi

Sovjetski vojak na mandžurski meji

Charles Darwin

električna dvigala za municijo neprestano delujejo. Morje okoli tarč je vse penasto. Prva tarča je že vsa v cunjah. Oddaljenejša so ponovno zadeta. Ladja se obrne, zavije med tarče — zdaj so vsi topovi v akciji, prednji in zadnji stolpi, topovi na

straneh. Ze se ladja oddaljuje od razcefranih tarč streljaje z zadnjimi topovi. Signalni trompete naznani konec bojnega manevra. »Sovražnik« smo učitili.

Ze proti večeru brzi ladja z vežb proti mogoce sto milj oddaljenemu oporišču. Topovi so spet pokriti, ograja na mestu, letalji sta se vrnili in z žerjavi so ju potegnili na krov in spravili v hangar. Strojno mostvo leži v vseh kotih po krovu. Temno in hladno je že postalo. Medle temnomodre luči slabo razsvetljujejo prehode na krovu. Nekateri prežene mraz s krova v pretirano segrete spodnje prosto-

re, kjer si vzame vsak svojo posteljo na rami in jo obesi na jeklene drogovce, ki so v ta namen pritrjeni pod stropom. Ko tako svojo posteljo na rami, se kmalu zaletim v strojnega upravitelja, vsega iz sebe.

»Poišči mi takoj podžastnika skladiščnika, naj mi poda takoj situacijo nafte in vode. Reci mu nadalje, da bomo pluli vso noč in morda jutri ves dan. Si razumeš?«

Našel sem skladiščnika vsega mastnega od nafte. »Reci strojnemu upravitelju, da smo vkrcali tisoč dvesto ton nafte, in da smo je porabili od polnoči do 8. ure zvečer približno tristo ton. Vode imamo tudi zadosti.«

Pozneje smo od njega izvedeli, da se je v teku dneva ponesrečil nek hidroplan mogoce kakih dve sto milj od kraja streških vaj in da ga mora naša ladja v teku jutrišnjega dneva rešiti.

Izglede na hitro vožnjo ni bilo, ker je začela plhati huda burja, morje je postalo penete, narasli valovi so butali ob boke ladje in se valili čez krov. Velike kaplje silane vode so brizgale na mostvo, speče na krovu, ki se je potem umaknilo v varne viseče postelje pod krov. Nekaj mornarjev je ostalo na krovu. V težkih dežnih plaščih so pritrjevali in vezali vrvi, da so se od njih bolj varno gibali po krovu. — Neurje vedno bolj narašča. Ladja mora zmanjšati brzino na — osem vozlov. Besnenje morja je zaskrbelo kapitana ladje, ki je odšel sam na poveljniški most. Čez noč je voda nekajkrat pljusnila v dimnik. Motorni čolni na krovu so bili še drugo jutro polni vode, ki so jo ob gunganju ladje izlivali na krov. Pri izme-

njavi straže ob štirih sem opazil v enem kotu na tleh nekaj zamazanega, nekoliko naprej, v drugem kotu spet nekaj in tako skoraj v vsakem kotu.

»To je od topničarja rekruta,« pravi eden, »saj smo imeli snodi za večerjo rižoto. Pogledj, tu je bil še eden!«

»Poglej, to je pa od našega šerifa,« pravi drugi. »Saj so večerjali podoficirji tunino in solato! Ha-ha!«

Proti poldnevu se je morje nekoliko umirilo. Ladja zmore spet 30 vozlov. Po nekolikournem križarjenju se usmeri proti svetli točki, ki se je znova prikazala in zopet izgnila za valovi na obzorju. Čez eno uro smo tik pri ponesrečenem letalu, ki se je zarilo s prednjim koncem v vodo. Edini mož posadke, pilot, se je z rokami oklepal repa, ki je štel iz vode, stal je na robu krila. Valovi so premetavali le-

poseben seminar, ki so ga obiskovale razne visoke osebnosti sovjetske vojske in civilne uprave, med njimi bivši komisar za vojsko Vorocišov, maršal Budjoni, znameniti organizator sovjetske konjenice, a nekateri trdijo, da tudi predsednik vlade Molotov in celo sam tajnik stranke Jožef Stalin. Ko je po umoru Kirova 2. decembra obstajala bojazen, da bi Nemci preko Baltika napadli Rusijo, je Šapošnikov prevzel odgovorno mesto šefa leningrajskega vojnega sveta. Po padcu maršala Jegorova je bil leta 1937, vnovič imenovan za šefa generalštaba rdeče armade. Pred dve-

ma letoma je bil na kongresu komunistične stranke Sovjetske zveze izvoljen za časnega člana centralnega komiteja, v vrhovnem svetu — parlamentu SSSR — pa zastopa moskovsko volilno okrožje. Šapošnikov zavzema ugledno mesto tudi v vojni strokovni publicistiki. Med njegovimi deli so najbolj znana »Mozeg vojske« v treh delih, študija o zgodovini in delovanju generalnega štaba, »Konjenica« in »Vojne operacije rdeče vojske in mornarice«. Zadnji knjigi je ob izidu napisal obširen predgovor Lev Trocki, pred leti pa jo je sovjetska cenzura prepovedala.

Ponošena suknja

Ze zjutraj, še preden sem šel od doma, se je pričela. Pričela je moja žena se v postelji, ko sem ji povedal, da pojdem v neko tovarno vprašat o nekaj za dnevne časopise važni zadevščini.

»Kaj? V stari, zamazani suknji hočeš iti h gospodu ravnatelju? Da te le ni sram!«

Ko sem ženi dopovedal, da bom suknjo pustil pred vrati in da se najbolje počutim v nji, mi je pričela naštevati vse madeže na nji, da je že vsa razcefrana, razen tega pa mi je vrgla tudi precej mojih osebnih madežev v obraz. Ko mi je pripovedovala, kako dostojno oblečeni so drugi — gospodje, kakšen sem pa jaz, sem ji trdno zabijal, da danes lepo oblečeni hodijo največji sleparji. Od suknje je prešla k čevljem, češ: »V takih čevljih si upaš izpod strehe? Kaj bodo rekli o meni, da pač ne morem biti dosti vredna, če te pustim takega na cesto!«

Tudi glede čevljev sem ji odgovoril krepko: »Ali misliš, da bom razen tebi še čevljev suženj? Ali misliš, da bom hodil kak grizdali v lakastih čevljih in da zaradi njih ne bom hodil po jarkih in bregovih, kamor bi me gnalo srce? Na, na, tudi tvoje ljubezavne nežnosti sem že sit.« Ko je pričela stokati v solzah, da se bogati ljudje, o katerih je znano, da imajo dosti denarja, tu in tam lahko pokažejo v ponošeni obleki, jaz pa že zato ne smem, ker vsi vedo, da nošim staro suknjo pač zato, ker boljše nimam, sem pograbil svojo staro prijateljico in odšel.

Precej nerazpoložen sem stopil v vlak. V vagonu sem dobil starega prijatelja iz vojnih dni. Obema se je pri pozdravu nekoliko razjasnilo lice. Pa si lahko mislite, da sva si takoj začela vzbujati spomine na tiste davne, lepe dni, ko sva junaki in vrtnarja med kipečim cvetjem Zabavljala sva seveda čez sedanje grde čase in ljudi. Točila sva, kako malo, malo se je bilo izpolnilo naših lepih sanj. — In že je bil čas, da izstopiva. Pri slovesu sva si želela srečno pot in se dogovorila, da se tudi povrneva skupaj z vlakom.

Med obujanjem spominov na pretekle dneve sem prekoračil vrata tovarne in sem skoraj prezl gospoda vratarja, sedečega v stekleni kletki ob vhodu, kadečega debelo cigaro. Bil sem že pri vhodu v ravnateljevo palačo, ko zaslišim za seboj silen krik:

»Ali ne veš, da je tukaj beračenje prepovedano?«

Začuden pogledam, komu to velja, pa mi trdijem za ramo že pojasni, da sta vsemu temu vzrok moja draga-suknjica in prav tako moj ponošeni klobuk, ki ga tako rad nosim, ker sva se tako privadila drug drugega. Oči so se bliskale nekako po generalsko uniformiranemu in oportanemu vratarju. Nu, ko sva si pogledala iz obličja v obličje, se je njegovo mnenje nekoliko spremenilo. Kazalo je, da sem v njegovih očeh nekoliko napredoval. Vprašal me je, koga iščem in kaj hočem.

»Gospoda ravnatelja,« sem pojasnil gospodu vratarju.

»Kaj? Gospoda ravnatelja? — ali ne veš, kdo je naš gospod ravnatelj? Kaj pa mu hočeš? Kdo pa si?« je zasikal skozi zobe, pri tem pa že spet bliskal z očmi. »Ali ne veste,« je v trenutku spremenil naziv, »da se mora vsakdo, tudi policaj ali orožnik, najprej zgledati pri gospodu vratarju, potem pri gospodu pisarju, potem pri gospodu tajniku, potem šele pri gospodični tipkarici in potem šele, če smo mi vsi dovolili, potem šele sme videti gospoda ravnatelja?«

Ko sem se bil pri vratarju opravičil, da ga pač nisem hotel motiti v prijetnem razpoloženju pri dobri, debeli cigari, se je spet hudo zabilsalo in do malega tresilo. To pot pa sem bil pripravljen tudi jaz. Ko me je gospod vratar počastil z besedo: »Smrkavec!« in ko sem mislil, da bo zaropotalo, se je prikazal angel rešenik v obliki gospoda pisarja. Privabil ga je bil krik. Jof, ta pa je že poznal mojo ljubo suknjo in mene v nji.

»Kaj pa hočete spet tu?« me je nagovoril prijazni gospod pisar. »Pustite nas in naše ljudi v miru. Šele pred dobrim ste sleparili pri nas. V dnevnih zapiskih stoji

zapisano, da ste se bili pritepli in prikradli neopaženo v sredino naše tovarne. In prav zaradi vas smo morali požreti velik cmok od gospoda direktorja!«

Ko sem se bil opravičil, da so mi bili takrat pot pokazali tovarniški uslužbenci in da nisem bil sredi tovarne, marveč sredi kupov starega kositra in železa, mi je dal gospod pisar razumeti, da so ljudje, ki se bavijo s pisanjem v liste, zelo nevarni. Treba se jih je zlepa ali zgrda otresti.

Tako sem bil odpravljen. Da se nekoliko razvedrim, sem stopil v gostilno in zamudil vlak. Hudo mi je bilo, ko sem se spomnil dragega prijatelja, ki sem mu bil obljubil, da se bo a skupaj vrnila. Neprestano mi je bila pred očmi ta čudna dogodba. Da me je bil vratar naglal zaradi ponošene suknje, mi je bilo prav, toda da izgledam tako mlad, da me ljudje naganjajo s smrkavcem, mi ni šlo v glavo. Konec koncev sem se še čutil domalo počaščenega zaradi prijaznega priredka.

Na poti proti postaji srečam prijatelja, ki je tudi nekam jezno gledal predse.

»Kaj pa ti si tu? Ali se še nisi odpe-ljal?«

»Zakaj se pa ti nisi?« me vpraša. »Smola, ta prokleta smola! V današnjih zmedenih časih bi bilo pač najboljšje, da bi človek hodil v uniformi ali pa bi nosil vsaj legitimacijo za klobukom,« sem jel pripovedovati.

»Kaj legitimacijo? Potem bi ga gonili, kakor mene. Pomisli, kaj se mi je zgodilo. Zaradi te proklete legitimacije so me aretirali. Prišel sem na postajo. Nič hudega slutel, sem vprašal vratarja, kdaj točno odpelje vlak. Kdaj, kdaj! se zadere name vratar. Kakor vsak dan ali ne znate brati, kaj je napisano na onle tabli! Ali bom moral vsakemu, prav vsakemu...«

Kakšnemu vsakemu? sem ga prekinil in iz zepa izvlekel legitimacijo, ki jo je takoj, že po platnatih spoznal, da je železničarska. Misli, sem, da ga bom ugnal, pa sem dosegel nasprotno. — Še dosti slabše, da si železničar, pa vprašuje za vlake, me je hrulil vratar. — Razjelo me je in precej prevzetno sem mu pokazal sliko, češ, da bo videl, s kom ima opravka. Toda vprav to je postalo zame usodno. Pomisli! fotografija je stara 20 let. Vratar me je še enkrat premeril od nog do glave. Videl in občutil sem, kako primerja pred seboj stoječega sivga, neobrtega deda, v oguljeni, obrabljeni suknji s fotografijo, predstavljajočo moža v najlepši moški dobi, oblečenega v zlatom obšito uniformo višjega železniškega uradnika. — Aha, zdaj sva pa skupaj, ti stari goljuf! — Ne boš pilhal kaše, ne boš se več vozil zastani, za železničarske žulje! — Nu, samo predstavljaj si moje priliko. Prav takrat, ko se prične premitati moj vlak, stopi stražnik pred mene. Vratar mu izroči legitimacijo, ukaže mi, da mu sledim. Ljudje iz vlaka, med njimi mnogi znanci, gledajo na peron. Prav gotovo so mislili, da sem najmanj član

»Nu, in kako si se rešil?« sem radoveden vprašal prijatelja.

»Hm, kako. Ko sem stopal čez peron v čistitem spremstvu stražnika in vratarja, se je naenkrat pojavil angel odrešenik v podobi mojega nekdanjega pripravnika, ki načeluje postaji. — Ali ste prisrmojeni ali kaj je z vami? se je raztogotil. Pustite vendar gospoda svetnika!

»In potem?«

»Nu, vratar se je potuhnil in izgnil kakro kakra. Izgnil je med množico, ki me je spremljala po peronu in stražnik za njim. Pa kaj mi je vse to pomagalo. Vlak je bil očepel brez mene. Pomisli — pomisli samo, kaj bi bilo, da ne bi bilo prijatelja načelnika? V keli bi razmišljal o tej nesrečni legitimaciji in ponošeni suknji.«

Podobne misli so mučile mene. Najbolj pa me je jezilo, da si bo žena nazadnje domišljala, da ima absolutno prav, ne glede na to, da v marsikateri strgani suknji tiči boljše srce in pod starim klobukom modrejša glava kakor v novi, lepo izlikani obleki. —s.

Dva stila

Razmerje med Hitlerjevo Nemčijo in Sovjetsko zvezo je skrivnost, ki dandanes vznemirja svet. Dva bistveno različna sistema, ki drug drugega izključujeta, sta se znašla v neki posebni vrsti sočujovanja, ki sicer ne predstavlja kakšne vojne aktivite, pa vendar nudj Nemčiji toliko opore, ...

Da so v razmerju med vesilami osi in sovjetsko Rusijo nekatere razlike, pa vendar od časa do časa prihaja na dan.

V tem pogledu je zlasti zanimiv način, kako sta nemški in ruski uradni tisk svoj čas zabeležila rezultate, ki jih je prinesel zadnji obisk predsednika sovjetske vlade in komisarja za zunanje zadeve Molotova v Berlinu. Uradni komunikacije, ki je bil objavljen v Berlinu, je vseboval naslednji stavek: »Izmena misli je potekla v atmosferi medsebojnega zaupanja in je privedla do obojestranskega soglasja v vseh važnih vprašanjih, ki se tičejo Nemčije in Sovjetske zveze.« Veliko pozornost pa je vzbudilo dejstvo, da komunikacije, ki ga je objavila moskovska vlada, ni vsebovala besede »soglasja«, temveč je govoril samo o »medsebojnem razumevanju«.

SKOTSKA

Škot je videl na nekem kinu napis: »80-letni starček in starke imajo prost vstop v naš kino!«

Škotu, ki je bil slučajno tudi sam lastnik kina, je ilo to zelo všeč. Odločil se je, da bo tudi on uvedel za svoje stare rojake isto ugodnost.

Ko se je vrnil v svoje rodno mesto na Škotsko, je obesil pred svoj kino desko z napisom: »80letni starčki in starke imajo prost vstop, če — pridejo v spremstvu svojih staršev...«

Drugi dan I. zleta slovenskih smučarjev

Konec smučarskih praznikov

Včeraj so bile zadnje prireditve na celjskem zletu, ki so prinesle mnogo dobrega sporta in dale močan poudarek propagandi za naš narodni sport. Novi slovenski prvaki so postali: v alpski kombinaciji Gajšek (SPD Maribor), v klasični kombinaciji Razinger Tone (Bratstvo), v skokih Klančnik Karol (SmK Ljubljana) in v slalomu Gajšek (SPD Maribor), obenem pa so bili oddani tudi mladinski prvenstveni naslovi v skokih in slalomu. — Zletno prvenstvo v slalomu za dame je osvojila Praček Lojzka (Gorenjec)

Celje, 9. februarja. V zgodnjih jutranjih urah je vse kazalo, da bo drugi dan celjskih smučarskih praznikov pokvarjen, tako da so se tekmovalci zlovoljni vzpenjali k Celjski koči. Dvajsetim najboljšim iz včerajšnjega smuka se je pridružil še deset specialistov, ki goje sam slalom. Seveda je veljalo največje zanimanje seniorjem, čeprav so bila obenem tudi tekmovalnja za juniorje in dame v slalomu. Ze dopoldne so se megle dvignile in dobili smo krasen solčni dan, ki je takoj močno dvignil razpoloženje in je okrog koče zavladalo živahno smučarsko vrvenje.

Slalomi

Proga za slalom je bila v prav dobrem stanju, hitra in tehnično dosti težka. Kot krmar jo je najprej presmucal naš olimpijec Praček, ki v konkurenci ni nastopil, pokazalo pa se je, da je bil danes najboljši mož na terenu, saj je v obeh tekih dosegel najboljši čas. Drugi favorit za alpsko kombinacijo Znidar je menda pravi pastorček sreče. Tako je bilo tudi danes, ko bi moral svojo sportno kariero kronati z najlepšim uspehom, a je nesrečno zapravil svoj siguren uspeh, ki mu ga je obetala včerajšnja daleko premočna zmaga v smuku. Sodniški zbor je namreč ugotovil računsko napako in je Znidarjev čas v smuku pravilno 1:15,8 ne pa, kakor je bilo včeraj objavljeno 1:25,8, torej skoraj za celih 15 sekund boljši od drugoplasiranega, kar mu je prineslo za kombinacijo ogromen naskok. Danes je Znidar — menda v razburjenosti — izpustil vrata, zaradi česar je bil diskvalificiran in je seveda izgubil tudi — slovensko prvenstvo v alpski kombinaciji.

Rezultati seniorskega slaloma so bili naslednji:

1. Gajšek (SPD Maribor) 2:24, 2. Klein (Skala) 2:24,3, 3. Čop (SPD Maribor) 2:25, 4. Lukanc (Tržič) 2:28,2, 5. Ravnikar (Gorenjec) 2:35, 6. Ankele (Tržič) 2:38,1.

Skupna ocena v alpski kombinaciji pa je naslednja:

1. Gajšek 147,
2. Ravnikar 153,4,
3. Čop 155,8,
4. Klein 156,32,
5. Lukanc 158,8,
6. Čarman (Tržič) 159,6,
7. Ankele 160,84,
8. Žvan (SPD Beograd) 165,75.

SLALOM ZA DAME

1. Praček Lojzka (Gorenjec) 1:25, 2. Stolcer Pavlina (Gorenjec) 1:33,4, 4. Heim Erika (Skala) 1:35,9, 4. Černič (SPD Maribor) 1:47,6, 5. Čop (Skala) 1:48,1.

SLALOM MED JUNIORJI

1. Knap Ljubo (SPD Celje) 59,8, 2. Lukanc Matevž (Tržič) 1:03,2, 3. Kovac Franc (Gorenjec) 1:11,2, 4. Aman Čoka (Tržič) 1:12,6, 5. in 6. Hutar Zvonko (Gorenjec) in Uršič Dominik (SPD Celje) 1:13,9.

MLADINSKI TEKI

Mladinski teki so bili dopoldne ob 10, ko je bilo istočasno pri Celjski koči tekmovalje v slalomu. Tekmovali so v treh starostnih kategorijah. Rezultati so bili:

Mladina na 3 km: (22 tekmovalcev): 1. Dolžan Srečko 9:57, 2. Zima Srečko 10:10, 3. Krznarič Pavel (vsi trije Dovje - Mojstrana) 10:14.

Juniorji do 16. leta na 5 km (21 tekmovalcev): 1. Malej Ciril (Bohinj) 17:10, 2. Muhič Edvard (Maraton, Maribor) 18:15, 3. Kuhar Jakob (Planina) 18:28.

Juniorji do 18. leta na 8 km (21 tekmovalcev): 1. Razinger Lojze (Bratstvo) 27:50, 2. Polda Janez (Dovje - Mojstrana) 48:40, 3. Brum Berti (Bratstvo) 28:52, 4. Kofol (Bohinj) 29:01, 5. Vojvoda (Bohinj) 29:08.

Banket

Ob 11. je bil v hotelu »Evropie« svečan banket na čast predstavnikov prireditve. Navzočni so bili brigadni general Parac, brigadni general Lukič, poveljnik mesta polkovnik Tomašević, poveljnik vojaškega okrožja polkovnik Časka, predstavniki celjske mestne občine, prireditelja SZSZ, SPD itd. Govorili so župan dr. Voršič, brigadni general Parac, predstavniki SZSZ, v imenu prosvetnega ministra sreški podnačelnik dr. Ogrin, v imenu saveza SKJ in celjske sokolske župe župni starišina Jože Smertnik, za ZFO prof. Benc, predsednik savinske podružnice SPD dr. Vinko Hrašovec, v imenu ljubljanske in mariborske tujskoprometne zveze inž. Slajmer, brigadni general Lukič in pohorski pesnik Ludvik Zorcut.

Skoki za kombinacijo

Skoki za kombinacijo seniorjev so bili pred samostojnimi skoki na skakalnici, ki jo je precej razmeščalo solnce. Zaradi tega so bili skakači precej nesigurni in je bilo razmeroma mnogo padcev. Tako si je Zemva že pri prvem skoku pokvaril vse izgledne na prvo, pa tudi na drugo mesto, čeprav v teku ni mnogo zaostal za prvakom Razingerjem. Slednji je imel zato lahko delo in je sprevidnimi, dosti kratkimi skoki postal siguren prvak. Rezultati so naslednji:

1. Razinger Tone (Bratstvo) 447,6,
 2. Dekleva Milan (Sm K Ljubljana) 412,
 3. Zemva Lovro (Br.) 353,9,
 4. Kranjčič (Železničar) 340,1,
 5. Kordež (Br.) 321,6,
 6. Jeglič (Kamnik) 259,4,
 7. Legvart (ISSK Maribor) 226,5,
 8. Janežič (Kamnik) 226,
 9. Ravnik (Kamnik) 202,5,
 10. Škofčič (ISSK Maribor) 193,9.
- Kvaliteta skokov se najbolj vidi po tem, da je Zemva kljub enemu padcu še vedno na tretjem mestu.

Samostojni skoki

Skakalnica je uanesla sliko, ki smo jo vajeni videti samo se v naši Planici v devin poletov. Ves oolgi iztek je obkrožil širok venec gledalcev, ki jih je bilo okrog 4000, a po cestu proti Lisicam se je se doigo po zacetku vila dolga množica. Solnce je skakalnicu omehalo in množico skakačev je po slabem narietu na premehek snežišču padlo, kar je doskole se bolj pokvarilo. Ker pa zaradi časovne stiske ni bilo mogoče doskole spriti popravljati, je bila skakalnica vedno slabša. Nastopili so vsi promonenti in jasno je bilo, da bo borba huda. Zal je v konkurenci za najboljšo mesto že pri prvem skoku izpadel Pribošek, ki je moral v sneg, prav tako tudi pri drugem skoku. Zemva Novšak in Klančnik po stilu, Mežik in Florjančič po največji dolžini so bili po prvem skoku veliki favoriti. Pri drugem skoku je najprej Klančnik potegnil na 34,6 m. V krasnem visokem skoku Zemvi ni uspelo povečati dolžine in že je bil potisnjen z najboljšega mesta. Tud Florjančič ni mogel ponoviti podviga iz prve serije, zato pa je Mežik v odličnem stilu izenačil Klančnikov rezultat. Vse je radovedno čakalo Novšaka, ki je silno potegnil na največjo dolžino 35 m, v doskolu obstal, v naslednjem hipu pa se prevrnil v sneg. Rezultati so bili:

1. Klančnik Karol (Ljubljana) (33, 34,5) 223,3,
2. Mežik (Ilirija) (34, 34,5) 221,6,
3. Zupan (Ilirija) (33, 33) 211,9,
4. Novšak (Bohinj) (33,35) 209,7,
5. Šušteršič (Ilirija) 206,5,
6. Nedog (Ljubljana) 206,1,
7. Zalakar (Ilirija) 201.

JUNIORSKI SKOKI

Pri skokih juniorjev se je spet postavila šola Mince Rabič - Zupanove iz Mojstrane, ki je po celonočni vožnji pripeljala v Celje celo vrsto bodočih junakov naših skakalnic. Seveda je razumljivo, da so bili naši najmlajši deležni največjega priznanja in simpatij navdušenega občinstva. Rezultati:

1. Polda (Mojstrana) 225, 2. Hutar (Bratstvo) 211,3, 3. Brum (Bratstvo) 181,6, 4. Trpinč (Kamnik) 179,6.

FIS-tekme 1941

Bradl ni več prvak

Tri častna mesta v samostojnih skokih so zasedli severnjaki, najboljši iz Srednje Evrope je Nemeč Weiler

br — Cortina, 9. febr. Zadnji dan letošnjih tekem za svetovno smučarsko prvenstvo so prišli na vrsto samostojni skoki, v katerih je danes ob krasnem vremenu na idealno pripravljeno skakalnico »Italia« nastopilo 40 tekmovalcev. Ta konkurenca je prinesla presenetljiv konec, ker so prvič, odkar prireja FISA te tekme za svetovno smučarsko prvenstvo in prvič, odkar se razen letnih olimpijskih iger vršijo tudi zimске olimpiade, zmagali v skakalni disciplini sami — Finci. Pri tem je treba takoj pristaviti, da je bila ta njihova zmaga letos olajšana zaradi tega, ker med tekmovalci ni bilo najmočnejših predstavnikov te panoge, cele vrste odličnih skakačev iz Norveške razen edinega Sörensen, ki je v eni osebi tekmovalcev in tudi oficijelni predstavnik norv. smučarskega sporta.

Zelo močno ekipo so v to današnje borbo poslali Nemci, med katerimi je bil tudi doseđani svetovni prvak Sepp Bradl in še mnogo odličnih skakačev, ki so res tudi zasedli pet mest med prvimi desetimi, toda najboljši med njimi Weiler, ki se je mogel spraviti na četrto mesto in je pustil za seboj svojega rokaja in bivšega prvaka Bradla. Italijani v tej konkurenci skoraj niso imeli besede, ker je njihov očitno najboljši zastopnik Dacol pri prvem skoku hudo padel in nato dstopil. Razen Nemecev so se izmed Srednjeevropecev najboljše držali Švicarji, ki so s svojim najboljšim možem prišli na 16. mesto. V ostalem je vredno omeniti, da je tudi med plasiranimi od 10. do 20. mesta šest Nemecev, med njimi tudi svetovni prvak v smuku Jennewein in svetovni prvak v klasični kombinaciji Berauer.

Tekme v hrvatski ligi

Žrtve III. kola — „purgeri“

Nekaj presenetljivih izidov včerajšnje nedelje, med njimi remis med Gradjanskim in Železničarjem

— Zagreb, 9. febr. Današnje III. kolo v spomladanskem delu tekmovalja v hrvatski ligi je prineslo nekaj presenetljivih izidov. Na prvem mestu velja omeniti senzacionalni remis, ki so ga proti svojemu velikemu domačemu nasprotniku dosegli Železničarji, pri čemer je Gradjanski izgubil dragoceno točko in je sedaj skupno s Hajdukom že za 2 točki za vodilno Concordijo. Celu seriji golov so tudi v današnjih tekmah kerjžili Hašk v Osljeku, Concordija proti Bački in Hajduk v Sarajevu.

V posameznih tekmah na kratko naslednje:

Zmaga Concordije in uspeh Železničarja

Na igrišču Gradjanskega sta bili danes popoldne pred približno 3000 gledalci odigrani dve tekmi za točke v hrvatski ligi. Igrišče, ki je bilo še pod snegom, je bilo v zelo slabem stanju, ker je začel sneg zaradi odjuge kopneti in so se morali igralci

Razdelitev daril

Pred magistratom je bila zvečer svečana razdelitev daril. Govorili so zastopniki ministra vojske general Parac, celjski župan, predsednik SZSZ mr. Zabkar in drugi.

Slalom na Golovcu

Ljubljana, 9. februarja. Danes dopoldne in popoldne je SK Korotan na Golovcu priredil slalom za seniorje in mladino. Tekmovalja se je udeležilo lepo število smučarjev, ki so imeli po dolgem zobot priliko startati skoraj sredi Ljubljane. Razen članov prireditelja se je tekmovalnja udeležilo tudi lepo število tekmovalcev klubov SK Ilirije in SK Tržiča in člani Sokola.

Dopoldne so tekmovali seniorji na približno 900 m dolgi progi, ki je bila prav težka in je zahtevala od vozačev mnogo pazljivosti in znanja. Od najvišje točke Golovca je vodila proga po njegovi strmini skozi 5 težko izvozljivih vratih proti cilju pod hribom. Tekmovalo je 18 vozačev, ki so vsi dospeli na cilj. Tu je zmagal Razberšek Ivan, član SK Ilirije s prav dobrim časom 2:44,1. Odlična sta bila tudi Bertot in Beranek.

Popoldne je bil slalom za mladino, za katerega se je na startu nabralo kar lepo število mladih tekmovalcev. Zal je bila smuka po poldnevu nekoliko slabša, kar je zelo uplivalo na hitrost vožnje in ni bilo mogoče doseči zaželenih brzine. Proga je bila dolga okrog 400 m z vtišnico razliko 60 m. Najboljši čas je dosegel mali Kumer, ki se je kar junaško spustil po strmini navzdol in vsa vrata kmilil brez napske.

Organizacija današnje prireditve je bila v rokah funkcionarjev SK Korotana ki so svojo nalogo opravili pohvalno. Današnja prireditev je bila prav dobro obiskana.

Uspeh tekmovalcev je bil naslednji: seniorji: 1. Razberšek Ivan (Ilirija) 2:44,1, 2. Bertot Viktor 2:45, 3. Beranek Jože 2:48, 4. Bertot Bogdan (vsi SK Korotan), 5. Jenko Dušan (Ilirija), 6. Globčnik Fr. (Tržič), Mladina: 1. Kumer Janc 40,4, 2. Žerjav Slavko 48 sek, 3. Potočnik Mišo 49 sek. (vsi Korotan)

Novi svetovni prvak v smučskih skokih Paavo Vierto, je star 21 let in doma iz majhnega mesteca srednje Finske, kjer imajo do 50 m skakalnice in dobro atletsko progo, na kateri se poleti in pozimi pripravljajo sistematično tudi za smučarsko disciplino, doseđanje domeno Norvežanov. Današnja finska zmaga je dokaz, da bodo Finci prej ali slej tudi v smučskih skokih enakovreden nasprotnik ostalima dvema severnima narodoma.

Podrobni rezultati današnjih skokov so bili naslednji:

1. Paavo Vierto (Finska) 221,5 (64, 75 in pol m), 2. Leo Lakso (Finska) 220,5 (65 in pol, 72 m), 3. Selanger (Švedska) 218,3 (63, 73 in pol m), 4. Weiler (Nemčija) 217,7 (67, 76 in pol m), 5. Bradl (Nemčija) 216,4 (63, 74 in pol m), 6. Lindström (Švedska), 215,8 točk, 7. Topila (Finska) 214,7, 8. Klopfer (Nemčija) 212, 9. Sörensen (Norveška) 211,4, 10. Kraus (Nemčija) 209,9, 11. Palme 209,9, 12. Meergans (Nemčija) 208,3, 13. Haeckel (Nemčija) 208,3, 14. Jennewein (Nemčija) 208,1, 15. Murama (Finska) 207,4 točke, 16. Demarmee (Švica) 202,7, 17. Klotz (Švica) 202,4, 18. Lantschner (Nemčija) 200, 19. Lahr (Nemčija) 198,8, 20. Berauer (Nemčija) 197,9 točke.

Popoldne ob 17. je bila v smučkem stadionu, kjer se je zbralo okrog 10.000 oseb, svečani zaključek letošnjih tekem z razglasitvijo rezultatov in razdelitvijo nagrad. Nato sta kot zadnja spregovorila tekmovalcem in občinstvu predsednik italijanskega olimpijskega odbora in podpredsednik FISE Hamilton.

Smučarske ekipe 12 narodov jemljejo slovo od Cortine.

mrežo in pri 1 : 0 je ostalo do odmora. V drugi polovici igre je takoj spočetka krnič z ostrim streom dosegel že drugi gol za Železničarja. Zdal se je začel Gradjanski igrati nekoliko preudarnje. V 30. minuti je Jazbinšek po krasni solo akciji znižal razliko na 2 : 1 in isti igralec je imel v 40. minuti tudi glavno zaslugo, da je prišel Antolkovič do žoge in jo z glavo poslal v mrežo. »Purgeri« so po današnji igri lahko zadovoljni, da so rešili vsaj eno točko, ker so vsaj prvi del tekme odigrali zelo slabo in čisto razirgano. Sodnik Bažant ni delal brez napak, vendar njegove odločitve niso vplivale na izid.

Remis v Splitu

— Split, 9. febr. Na igrišču Splita je bilo danes okrog 1000 gledalcev pri hitri in ostri prvenstveni tekmi med domačim Splitom in varaždinsko Slavijo. Gostje so ugodno presenetili ter se pokazali v tehničnem pogledu za boljšega partnerja. Čisto po pravici so po dolgem napadanju v 43. minuti po Martinoviču prišli v vodstvo. Po odmoru so se domačini nekoliko popravili in res je v 8. minuti njihovemu Neškoviču uspelo izenačiti. Igra je nudila potem še mnogo napehtih momentov, toda rezultat je ostal nespremenjen. Rezultat: 1:1 (0:1)

Hajduk v Sarajevu

— Sarajevo, 9. febr. Ligaška tekma med Hajdukom in Salkom, ki jo je prišlo gledat skoraj 2000 gledalcev, se je sprva začela precej ostro, toda sodnik Berglez iz Zagreba je znal moštvi spraviti v pravi tir. Ze do odmora so Hajdukovci dosegli dva zgoditka, po odmoru pa so še trikrat potresli domačo mrežo in dosegli izid 5:0 (2:0). Splitska enajstoričja je bila danes odlično razpoložena, predvsem njen napad, ki je streljal mnogo in iz vsake pozicije. Rezultat je realen in zmaga zaslužena.

Novi slovenski prvaki v umetnem drsanju

so spet sami Ilirijani: Thuma med seniorji, Palmetova med seniorkami, Rozman med juniorji ter Bogatajeva med juniorkami

V parih sta ostala najboljša Palmetova—Riber in Bogatajeva—Betetto

Ljubljana, 9. februarja. Tekmovalje za slovensko drsalno prvenstvo v umetnem drsanju, ki je bilo v prireditvi Slovenske drsalne zveze danes dopoldne, je potekalo v glavnem v boju med drsalci SK Ilirije, ki je postavila za to konkurenco 7 svojih članic in 7 članov. Poleg njih sta med juniorkami tekmovali tudi 2 Celjanki, članici SK Celja.

Vreme je bilo idealno, prav tako ledena plošev, v katero so ob 8. začele risati najmanjše drsalke svoje obvezne like, sprva z bojzljivo samozadostjo, nato pa vse bolj sigurno in samozavesno. Nekaterim od teh najmlajših je bilo to tekmovalje prvo, pa so vendar zadovoljile prav vse s svojim izvajanjem. Mnogo sigurnosti in dovršenosti je pokazala zlasti seniorska skupina, med katerimi je seve spet Silva Palme vidno prednjačila. Tudi v Thumovem izvajanju smo videli med seniorji največ povezanosti, elegancije in lahkotnega poleta. Podrobneje prikazovati vse drsalno znanje naših znanih tekmovalcev je gotovo odveč, saj so se nam letos že velikokrat predstavili uspešno in smo jih spet in spet navdušeni in veseli občudovali. Poudariti je, da je bilo slovensko drsalno prvenstvo gotov uspeha ponovitev državnega prvenstva, saj je današnje tekmovalje pokazalo visoko kvaliteto naših številnih tekmovalcev. Zelo razveseljuje dejstvo je, da je kader mladine t. j. juniorski kader številčno tako močan. In vprav ti najmlajši so danes pokazali, da so jih pri resnih pripravah vodile skrbne roke učiteljev in pa njihova lastna želja in volja po napredku. Z njimi si lahko obetamo še nadaljnje lepe čase v slovenskem drsalnem sportu.

Starejši (seniorji) so pokazali tolikšno znanje in tehnično izvedbo, bodisi predpisanih likov ali prostega drsalnega programa, da smo v drsalnem sportu v domačem okviru res mnogo napredovali. Med damami Silvi ni in še dolgo ne bo podobne, vse, kar je spet danes pokazala, ji spet samo potrjuje bogat napredek in premoč, ki bo še dolgo njena domena. Thuma je ponovil uspeh z državnega prvenstva in je sigurno tudi tu odnesel prvo mesto. Lepo je presenetil Betetto, ki je z današnjim oddrsanim programom za-

SK Železničar v sporu s I. SSK Mariborom

Na sobotnem občnem zboru je bila sklenjena prekinitve vseh sportalnih odnošajev

Maribor, 9. februarja. V dvorani na Železničarjevem stadionu se so sinoči v velikem številu zbrali železničarji - sportniki, da prisostvujejo občnemu zboru ene največjih sportalnih organizacij v državi SK Železničarja. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik g. inž. Uran, klena in izbrana poročila pa so podali tajnik Jenko, blagajnik Podpečan, gospodar Janžekovič, Knechtl za šahovsko sekcijo, inž. Djukanovič za tabelistični odtsek, Mazi za teniški odtsek, Steinbichler za zimskosportno sekcijo, Glavič za kolesarsko sekcijo, Podpečan za lahkoatletsko sekcijo, Ledinek za žensko sekcijo, Grošelj za nogometni odtsek ter Bačnik v imenu nadzorne odbora. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta. Pri volitvah je bil z nekaterimi spremembami izvoljen doseđani odbor z zaslužnimi predsednikom inž. Uranom na čelu.

Pri slučajnostih se je razvila živahna debata o odnosih do ISSK Maribora in je občni zbor z večino glasov sklenil, da do nadaljnjega prekine SK Železničar svoje sportne odnošaje z ISSK Mariborom, dokler se ne uredijo nekatera sporna vprašanja. Ta sklep, ki je v zgodovini mariborskega sporta edinstven, bo menda zdaj predmet obravnavanj med sportalnimi diplomati in bi želeli, da se ta spor čim prej likvidira.

Obširnejše poročilo o poteki snočnjega občnega zboru bomo objavili v eni prihodnjih številkih.

— Fritzi Gillardova na Bledu. Znamenita umetnica na ledu in partnerica bivšega svetovnega prvaka v umetnem drsanju Dunajčana Karlja Schaeferja gđ. Fritzi Gillardova se je na povratku s turneje po Jugoslaviji ustavila za nekaj dni

Najvišji izid dneva

— Osijek, 9. febr. Ligaška enajstoričja Haška je danes v tekmah za točke nastopila proti tukajšnji Slaviji in zmagala visoko z 9:1 (6:0). Zagrebčani, ki so nastopili s svojo pomlajeno garnituro, so zadeli na izredno šibkega nasprotnika, ki se je šele po odmoru nekoliko postavil v bran.

Beograjski spored

— Beograd, 9. febr. Tukaj sta bili danes dve nogometni tekmi za zimsko pomoč, ki pa nista vzbudili posebnega zanimanja, saj se je zbralo na igrišču kljub lepemu vremenu samo nekaj nad 1000 gledalcev. Teren ni bil najboljši vendar še zmerom primeren za igro.

V prvi tekmi je Jugoslavija igrala z reprezentanco ostalih beograjskih klubov in zmagala s hazenskim rezultatom 14:0 (7:0), potem pa je BSK imel za nasprotnika drugo sestavo takšne reprezentance, ki je bila nekoliko močnejša in je celo spravila v mrežo vodilni gol, toda nazadnje so tudi BSK-ovci gladko zmagali z 9:2 (5:2).

V Zemunu je Bask zmagal nad SK Zemunom 4:2, Jedinstvo pa je proti Vitezu izgubilo 1:5 (1:1).

Italijansko drž. prvenstvo

— Rim, 9. febr. Danes je bilo odigrano III. kolo v tekmah prve divizije za državno nogometno prvenstvo z naslednjimi izidi: Lazio - Napoli 1 : 0 (v 36. min. drugega polčasa prekinjeno), Genova - Juventus 2 : 0, Novara - Fiorentina 2 : 0, Ambrosiana - Milano 2 : 2, Livorno - Bari 1 : 0, Triestina - Venezia 3 : 1, Roma - Atalanta 1 : 0. Tekma med Torinom in Bologno je bila odgođena.

V vodstvu tabele je tudi po današnjem dnevu ostala Bologna s 26 točkami, potem pa sledijo: Ambrosiana s 25, Juventus z 21, Torino z 20 točkami itd.

sedel drugo mesto, tako se je kaj hitro revanširal Bioru, ki se je na drž. prvenstvu plasiral pred njega.

Med seniorskima paroma se je odigravala napeta borba, ki se je vse do konca stopnjevala. Le malenkostno je uspelo Palmeovi in Eibru, da sta spet zmagala. Vlasto in dr. Svaba, ki sta se danes pokazala v prav posebno dobri luči.

Današnjemu tekmovalju je prisostvoval tudi ban g. dr. Marko Natlačen z gospo, ki je bil pokrovitelj tekmovalja in je za seniorskega prvaka podaril lep pokal. Prvakinji seniork je poklonila darilo Slovenska drsalna zveza, za ostala darila pa je poskrbela SK Ilirija.

Organizacija prvenstva je bila odlična in je bil obširen spored končan dokaj hitro, kar je zlasti zasluga dobrega sodniškega vodstva, ki so ga sestavljali gđ. Betetto kot vrhovni sodnik in ing. Bloudek, dr. ing. Avčin in Kavšek.

Podrobni izidi

SENIORSKI
1. Thuma Emanuel, 263 (seniorski prvak), 2. Betetto Milan, 244, 3. Biber Jože, 243 točk.

SENIORKE:
1. Palme Silva, 238 (seniorska prvakinja), 2. Serneč Vlasta, 179 točk.

JUNIORJI:
1. Rozman Mirko, 87,2 (juniorski prvak), 2. Klopčič Dušan, 81,9, 3. Lajovic Marko, 75,3 točke.

JUNIORKE:
1. Bogataj Marica 89,6 (juniorska prvakinja), 2. Lukec Zdenka 79,1, 3. Zore Mojca, 73,1, 4. Drašler Mara, 67,2, 5. Rihter Božena (SK Celje) 64,2, 6. Ravnič Majda, 59,6, 7. Jerič Verena (SK Celje), 55,7 točke.

SENIORSKI PARI:
1. Palme - Biber 29, 2. Serneč - dr. I. Palme - Biber 29, II. Serneč - dr. Švab 28,8 točke.

JUNIORSKI PARI:
I. Bogataj - Betetto 25,4 točke.

na Bledu. Nastanila se je v Park hotelu ter je včeraj dopoldne in popoldne drsala na jezeru. Kljub temu, da je umetnica hotela samo malo trenirati, se je zbralo vsakokrat mnogo občinstva, gostov in domačinov, ki so umetnico navdušeno sprejeli in jo nagradili z viharnim odobravanjem.

— Dva poraza zagrebških hokejistov v Celovcu. Po zagrebških »Novostih« pomnemo, da je reprezentanca Zagreba v sredo in četrtek odigrala v Celovcu dve hokejski tekmi, v katerih je v prvi proti KAC izgubila z 0 : 9, v drugi pa je imela za nasprotnika reprezentanco Celovca, kjer je bila poražena z 2 : 11. Kakor je uredniku »Novosti« pripovedoval predsednik drsalne zveze G. Šuput, ki je bil z reprezentanco v Celovcu, so zagrebški hokejisti v obeh tekmah držali igro odprto in so s svojo borbenostjo osvojili simpatije gledalcev in očevalcev. Zagrebški list se v nadaljnji oenci zagrebške reprezentance sklicuje na nedavne rezultate nekompletnega moštva KAC na Jesenicah in v Ljubljani, ne pove pa na primer — kar bi bil tudi prispevek k oceni — da je hokejski prvak hrvatske drsalne zveze, ki niti ni iz Zagreba, v Ljubljani prvenstveno tekmo proti Iliriji izgubil z 0 : 10. Ne glede na takšen način opravičevanja prevlekega poraza Zagrebčanov v Celovcu, pa želimo njeni hokejski reprezentanci, ki je iz Celovca nadaljevala pot na Slovaško, boljših uspehov kakor proti Celovčanom.

Naši dobrovoljci — vedno pripravljeni

Zbor sreske organizacije je bil lepa manifestacija domoljubne odločnosti in tovariške zvestobe

Ljubljana, 9. februarja
Čuvajmo Jugoslavijo! S temi plemeniti besedami je predsednik dobrovoljcev prof. Josip Jeras dopoldne pričel 22. redni občni zbor v dvorani inženjerjev v Kazini. Zbora se je udeležilo poleg predstavnikov oblasti tudi številno članstvo iz vse Slovenije. Poveljnika mesta je zastopal podpoveljnik Radojkovič, poveljnica vojnega krožja kapetan I. st. Anton Albert, ki je sam iz vrst vojnih dobrovoljcev, župana g. Mašič, Ljubljansko sokolsko župo I. podstarosta Janko Jazbec, združenje vojnih invalidov Osana Slavko in Ivo Marinko, združenje rezervnih oficijerjev dobrovoljcev Alfonz Lorge in M. Bežek. Legijo koroških borcev Franjo Zidan in Franjo Kristan, združenje rezervnih podoficijerjev Janko Guček in Zvezo bojevnikov Vinko Loboda in dr. Stanko Aljančič. V nagovoru se je predsednik spomnil umrlih članov tovarišev Ignacija Videčnika in J. Skofa, katerih spomin so počastili vsi z močkom in nato z vzklikom: »Slava!«. Potem je predsednik opomnil navzočnega na dogodke 1916 in 1917, torej pred 25 leti ko se je odigralo na pozorni svetovni vojni eno najbolj žalostnih a obenem najbolj junakišnih poglavij v gigantski borbi za naše osvobodjenje in združenje, za našo Jugoslavijo. To je bil umik srbske vojske in srbskega naroda čez divje albanske gore, umik v neznanj svet. Pohod, edinstven v zgodovini narodov in vojsk, je pokazal neizmerno ljubezen Srbov do rodne grude. S srbsko vojsko so šli čez Albanijo tudi številni naši dobrovoljci. Umik čez albanske gore je zahteval na tisoče žrtev iz vrst naših dobrovoljcev. Spominjamo se ob 25-letnici te velike tragedije vseh preminulih junakov pa nam bo laže vztrajati v današnjih dneh!

demu vladarju. Na predsednikov predlog je občni zbor soglasno odposlal udanostno brzojavko, v kateri izražajo naši vojni dobrovoljci neomajno zvestobo in vdanost mlademu kralju. Odposlana je bila tudi pozdravna brzojavka ministru vojske in mornarice, armijskemu generalu Petru Pešiču, v kateri zagotavljajo pripravljenost, da stopijo na branik domovine, čim bi to zahtevali narodni in državni interesi. Podobna brzojavka je bila poslana tudi zvezi vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugosla-vije v Beogradu.

Nadalje je predsednik razložil delo odbora in smernice za tekoče leto, ko moramo biti budno na straži. Naši dobrovoljci so v tesnih stikih z narodno vojsko. To je že drugi občni zbor v času, ko grmijo ob naših mejah topovi in sejejo smrt. Ko propada država za državo, stojimo mi trdno, ker nas čuva naša narodna vojska in nas varuje pred vsimi presencenji. Vojni dobrovoljci se tega prav dobro zavedajo, zato kot izkušeni in prekaljeni borci širijo med jugoslovanskim narodom dobrovoljski duh in prikazujejo svetle vzglede iz borbe za svobodno Jugoslavijo. Njehov nauk se glasi: »Bodimo pripravljeni, to je vse!«

Iz poročil odborov lahko sklepamo o veliki delavnosti odbora. Tako je iz blagajniškega poročila razvidno, da je odbor kljub skromnim prejemkom, ki izvirajo iz članarine, prav dobro gospodaril in je v blagajni celo nekaj prihranka. Obširno tajniško poročilo je podal tov. Rismal. Odbor se je sestel k 10 rednim in k izrednim žalm seji za blagopokojnim viteškim kraljem. Pristopilo je 21 novih članov in 7 ustanovnikov. Lani v marcu je bil izdan v samozaložbi 2. zvezek Dobrovoljske knjižice, dr. Bogumila Vošnjaka »Jugoslovanski odbor v Londonu«; knjižica je izšla v

3000 izvodih. Za odkritje spomenika kralja Aleksandra I. 6. septembra lani je izšel 3 zvezek Dobrovoljske knjižice: »Besede kralja Aleksandra I.« prav tako v 3000 izvodih. Organizacija vojni dobrovoljcev je bila ves čas poslovanja v najboljših odnosih z različnimi sorodnimi organizacijami in je bila zastopana na vseh nacionalnih slavnostih in prireditvah. O delovanju redakcijskega odbora je obširno poročal tov. dr. Ernest Turk; tudi tu je zabeležen znaten napredek. Član nadzornega odbora dr. Lapajne je pri pregledu knjig ugotovil, da so vse v najlepšem redu, nakar je predlagal pohvalno razrešnico odboru, kar je bilo soglasno sprejeto. Med slučajnostmi so razpravljali o potrebnem napredovanju vseh vojnih dobrovoljcev, ki so že v svetovni vojni napravili potrebni izpit. Nadalje nabi se odlikovali s posebno medaljo, kar so vsi soglasno odobrili. Predlog je bil poslan v Beograd Zvezi vojnih dobrovoljcev.

Sledile so volitve. Predložena je bila samo ena lista s prof. Josipom Jerasom na čelu. Bila je soglasno sprejeta. V novem odboru so spet ista marljivi delavci, ki organizacijo že vrsto let uspešno vodijo in uživajo vse zaupanje Odbor se je sestavil takole: predsednik prof. Josip Jeras, I. podpredsednik prof. dr. Ernest Turk, II. podpredsednik Anton Kržič, tajnik Valentin Kajzer, II. tajnik Melhior Rismal, blagajnik Franc Nosan, odborniki: Ludvik Vagaja, Ivan Lehner, Josip Kozak, Ivan Javornik in Rajko Paulin; namestniki: Valentin Starman, Franjo Konič in Ernest Krulež; nadzorni odbor: predsednik dr. Stanko Lapajne, dr. Josip Hebein, Andrej Sifer, Vekoslav Fon in Stanko Habič; namestnika sta inž. Ignac Perko in Rudolf Zeleznik.

V Somboru se je porušilo že 100 hišic

Talna voda še nadalje uničuje predmestje

Sombor, 9. februarja
Ker je spet deževalo in snežilo in ker venomer traja odjuga, se še nadalje dogajajo nesreče v Somboru in drugih vodinskih krajih, kjer letos posebno močno izstopa talna voda. Najhujše je na periferiji Sombora. V teku petka se je spet porušilo 5 hišic. Dostaj se je po okoliških ulicah Sombora podirilo 70 hišic, v bližnjem naselju Radicu pa 30, skupno torej 100.

Čudno sicer ni, da se je to zgodilo, kajti temelji so skrajno slabi, stavbišča nekoliko močvirnata in zidava seveda tudi ni bila prvovrstna. Čim je začela nastopati talna voda, so začeli pokati zidovi in brž je bila tudi streha na tih. Prebivalci ogroženih hiš so se sicer močno trudili, da bi zavarovali svoje skromne domove, toda

vse zaman. Pogled po predmestnih ulicah, kjer so se rušile in se še rušijo hišice, je res žalosten. Na periferiji ni ulice, kjer ne bi bilo ruševin.

Prebivalci ogroženih ulic so spravili iz hišic, kar so mogli v naglici rešiti. Venomer se vidite na ulicah žalostne preostanke inmovine. Mestno načelstvo je poskrbelo za nujno pomoč, poskalo je zaslina bivališča in je nesrečnikom naklonilo 70.000 din podpore. Prav tako se je takoj zganil Rdeči križ, ki je z ostalimi dobrodelnimi društvi priskočil prizadetim družinam na pomoč.

V snegu in mrazu se spomnite ptic!

»Visoka pesem« pri šentjakobčanih

Krstna predstava je doživela časten uspeh

Ljubljana, 9. februarja
Z velike ljubeznijo in pčrtvovalnim delom se je šentjakobski gledališki odbor posvetil uprizoritvi »Visoke pesmi« pisatelja ge. Ilke Vaštetove, njenega prvca v dramatski obdelovalni snovi, ki naj bi Slovenecem na obletnico smrti največjega naših sinov, pesnika Franceta Prešerna, prikazala njegovo delo, njegovo življenjsko pot, nevenljivo pesniško stvaritev in osebno tragiko.

Za uprizoritev tega dela je bilo res lepo zanimanje med občinstvom in kakor je bilo pričakovati, je bil odziv po številu kakor tudi po prisrčnem tplem sprejemu dela zelo zadovoljiv. Predstava, pri kateri je občinstvo do kraja napnilo dvorano v mestnem domu, je tako po oblikovani snovi kakor tesni povezanosti gledalcev z nastopajočimi igralno družino od začetka do zadnje slike, izpolnila pričakovanje.

Vsekakor je treba na prvem mestu omeniti, da je že uprizoritev sama terjala precejšnje napore, takšne, da bi predstavljali celo na poklicnem odru s poklicnimi igralci precej trd oreh. Saj je avtorica postavila nanj nič manj kot 39 oseb in priznati je treba, da so vsi sodelujoči pod spretnim vodstvom režiserja Mirana Petrovičiča stori-li najboljše in izpolnili težavno nalogo prav zadovoljivo.

postavljali temelje slovenski kulturi, pa so se ob zloemu absolutizmu ob prvi zori kulturne svobode naroda znašli že zlomljeni od trdega življenja — pod vodstvom domišljavih narodnih voditeljev. Tako nam je avtorica v prestem in razgibanem okoliju tega razdobja narodne zgodovine sredi nezavednega petolizniškega »boljšega« sloja in v boju z nim usodno povezane pešice prvih zavednih Slovencev, ki so se trudili pokazati svetu, da je tlačen slovenski narod zmogel in vreden svobodnega kulturnega življenja, poveljala Prešernovo usodo.

Pri tem svojem prizadevanju je pri občinstvu naletela na zelo topel odziv in so njene besede, ki jih je položila na »sta« predstavljeni osebi s svojo jedrnatostjo, ponovno izzvale močno odobravanje pri odprtem odru. Čutili je bilo, da so gibala tedanje dobe, ki jih je znala avtorica spretno predstaviti, vžgala tudi današnja človeka, ki v marsikaterih primerjavah s tedanjim in sedanjim dobo čuti, da boj nikakor še ni dokončan, kaj šele odločen v prid pravice in svobode.

Pri tem svojem prizadevanju je pri občinstvu naletela na zelo topel odziv in so njene besede, ki jih je položila na »sta« predstavljeni osebi s svojo jedrnatostjo, ponovno izzvale močno odobravanje pri odprtem odru. Čutili je bilo, da so gibala tedanje dobe, ki jih je znala avtorica spretno predstaviti, vžgala tudi današnja človeka, ki v marsikaterih primerjavah s tedanjim in sedanjim dobo čuti, da boj nikakor še ni dokončan, kaj šele odločen v prid pravice in svobode.

Gotovo bodo o delu samem spregovorili še kritiki, toda naj bo že kronistu dovoljena skromna pripomba, da bi to delo morda bilo večje uprizoritev v oficialnem gledališču, vsaj če se ne bi posluževali različnega merila za zrelost domačega ali tuje-ga dela.

u— Grafolog Karmah sprejema obiske v hotelu »Soča«. (—)

Naše gledališče

DRAMA
Ponedeljek, 10.: zaprt.
Torek, 11.: Šesto nadstropje. Red terek.
Sreda, 12.: Krog s kredom. Red A.

OPERA
Ponedeljek, 10.: zaprt.
Torek, 11.: zaprt.
Sreda, 12.: Ples v maskah. Red sredo.

KLISEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Grafolog
F.T. KARMAH sprejema obiske v hotelu »Soča« od 9.—12. in od 3.—7. ure. — Ostane samo do 10. februarja

OTOMANE
v veliko izbiri
kupte ugodno pri
R. RADOVAN
tapetnik
Mestni trg 13.

Ljubljana sredi predpusta

Vse prireditve dobro obiskane, red pa se nikjer ni kalil

Ljubljana, 9. februarja
Sredi predpusta smo in pred pragom pomladi, ki ne obeta mnogo dobrega. Zdan je že zatišje, zdaj še vse teče v kolikor toliko umerjenem ritmu. Toda negotovost bodočih časov je tista vabljiva sila, ki dopušča ljudem več sproščenosti, več želja po razvedrilu v družbi, več pozabljenosti pri skupnem razveseljevanju na družabnih prireditvah.

Letošnji predpust ni med najkrajšimi, vendar pa je v Ljubljani že toliko ustaljenih vsakoletnih prireditev, da je sobotnih in nedeljskih večerov kar premalo, če se hočejo vse lepo razvrstiti. Nu, zastran obiska letos ni nikjer strahu. Povsod je več ali manj polno, živahno, razgibano, veselo. Prav posebno dobro pa so prireditelji

odrezali to soboto. Močna odjuga, ki traja že nekaj dni, ni bila posebno vabljiva za smučarske in planinarske izlete, pač pa so bile mikavne številne skrbno pripravljene prireditve, med katerimi je bil večer Jadranske straže na Taboru kakor svetilnik, vabeč v veseli in pestro razgibani pristan.

Kratka poročila o tokratnih prireditvah lahko tem rajši priobčimo, ker je kljub velikemu vrvežu poteklo vse v lepem redu in se mir ni kalil. Vse je ostalo v okviru plesnih dvoran. Kronika policije, reševalne postaje in bolnišnice ne bodo kaj posebne ga beležili. Nedelja je bila spet južna in solčna, to pa seveda le tistim, ki niso bili na prireditvah in so namesto podnevnega spanja šli uživati v prirodo.

bomo slišali še na kakih javnih prireditvah, saj so kljub njihovi naporni službi pokazali prav lep napredek.

Točno polnoč je načelnik g. Tabernik proglasil gospo Lucijo Jerancovo, soprogo podnadzornika policijskih agentov za kraljico lepo svinsko gnat, pač res sodobno darilo, ki se bo v današnjih razmerah imenitno prileglo. Med zvoki policijske godbe, ki je neumorno igrala, so se gostje prav dobro zabavali in je vladalo prav do konca prisrčno razpoloženje. Cene so bile čisto primerne in se je videlo, da zadruga ni iskala res nikakega zasluzka, nego je vse to prijatelj ter da obnovi njihovo staro tradicijo. Režija je bila vsekakor v večini in prihodnih rokah načelnika g. Tabernika, tako se obeta društvu pod njegovim vodstvom še mnogo uspeha.

Hermežani

so priredili za članstvo in prijatelje kluba v glasbeni dvorani Sloge lep zabavni večer v okviru proslave 50-letnice dolgotrajnega predsednika ZSK tov. Josipa Jesiha, ki je tudi marljiv delavec in odbornik organizacije UJNZB. Nekaj tehtnih besed je spregovoril odbornik »Hermesa« g. Cigler ki je zahvalil predsedniku tov. Jesihu za uspešno delovanje in za vse dseadanje zaslug. V imenu nogometne in laskoatletске sekcije sta spregovorila gg. Kuhar in Perović, ki sta g. Jesihu izročila diplome. Po govoru posameznih odbornikov se je razvil družabni večer splešom. Igrala je godba »Sloge«.

Marsovci v Delavski zbornici

Sk Mars je priredil svoj II. sportni ples v vseh prostorih Delavske zbornice pod pokroviteljstvom vojnega ministra na razpoloženju armijskega generala Milana Nediča. Prireditve je v polni meri uspela. Dvorana je bila nabito polna in je večer minil v veseljem predpustnem razpoloženju. Sportnega plesa so se poleg članstva udeležili tudi številni simpatizerji marljivega kluba. Okusno je okrasil dvorano za-sluzni tajnik g. Franjo Zorko.

Predsednik kluba dr. Milan Perko je sprejel odlične goste Vojnega ministra n. r. g. Nediča je zastopal podpoveljnik Dušan Stefanovič. Organizacija te lepe prireditve je bila vzorna. Ves večer je igrala neumorna vojaška godba 40. pešpolka, dirigiral je Henrik Strah. Le škoda, da je večer tako hitro minil.

Na maškaradi v šiški

Sokolska društvo Ljubljana - Šiška je priredilo v svojem domu vsakoletni pred-pustni ples z maškarado, ki je bila v veliko zadovoljstvo društva prav dobro obiskana in sta bili obe dvorani Sokolskega doma do kraja napoljeni. Na plesu so bile številne okusne maske. Udeležilo se je prireditve precej prijateljev sokolstva in članov bratskih Sokolskih društev. Nizke cene so omogočile vstop vsem slojem, ki so se na tem lepem predpustnem večeru imenitno zabavali. Pridno je igral jazz Sokola I. s Tabora pod vodstvom br. Česno-varja.

Na plesu »Zarje«

V proslavo 15-letnice je glasbeno društvo »Zarja« priredilo v soboto zvečer v vseh prostorih hotela Metropol predpustno zabavo, katere se je poleg številnega članstva udeležilo tudi mnogo članov sorodnih organizacij. Dobiček sobotne prireditve je bil namenj sklada v proslavo 15-letnice, ki bo junija. Od zvokih godbe »Zarje«, ki jo je vodil njen kapelnik tov. Ivan Gruden, je minil večer v prav dobrem razpoloženju.

ČUDNO

Stric: »Jaz vsako popoldne ležem na divan in zaspij kakor top.«
Jožek: »Stric, ali tudi topovi spe na divanu?«

Odlična prireditve Jadranske straže

Letošnji ples Jadranske straže, ki ga je priredil pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva kralja Petra II. kraljevi odbor JS Ljubljana, je bil poleg »Slovenskega večera« pač najlepša družabna prireditve v letošnji sezoni. Marljivi odborniki in odbornice so spremenili ogromno dvorano »Tabora« v palubo na velikem parkiru. Vsa dvorana je bila okrašena z velikimi znaki JS, državnimi zastavami in množico slavnostnih praporčkov.

Velika dvorana in vsi stranski prostori so se pričeli kmalu po 19. uri polniti. Videti je, da so se Ljubljanci že privadili novemu redu pričetka naših prireditev, ki je pomankljiva skoraj vselej od prejšnje 21. ure na 20. Slavnostne goste je sprejemal kraljevni odbor s popularnim predsednikom g. generalnim tajnikom TPD Joškom Pogačnikom na čelu. Na letošnjem večeru Jadranske straže je bila posebno številno zastopana naša vojska z generaliteto in oficirji vseh činov. Obiskali so odlično prireditve divizijski general Stefanovič, njegov pomočnik brigadni gen. Mašič s soprogo, komandant štaba za utrjevanje, divizijski general Lev Rupnik z gospo, načelnik štaba za utrjevanje generalštabni polkovnik Parte z gospo, ljubljanski podžupan dr. Vladimir Ravnihar z gospo, minister v pok. dr. Grega Angjelinovič, predsednik oblastnega odbora JS g. podban dr. Otmir Pirkmajer z gospo, bivši ban dr. Dinko Puc z gospo, soproga komandanta planinske brigade generala Lukiča, soproga generalnega tajnika Zbornice za TI ga. Mohoričeva, direktor TPD dr. Vinko Vrhunc, apela-cijski sodnik dr. Strasser, inž. Ozvald, ki je zastopal kraljevo organizacijo železničarske sekcije »Jadranske straže« in še dolga vrsta uglednih dam in gospodov.

Mnogo veselje. Mnoogo uganjanja in stav je sprožila volitev »kraljice Jadrana« in nagraditev 24 najlepših narodnih noš. Zanimanje za volitve je bilo letos kar ozromno. Po polnoči je razglasilo razodsišče strokovnjakov za narodne noše rezultat. Za kraljico Jadrana je bila izvoljena gospodična Breda Rušova s slovensko narodno nošo. Prejela je nič manj kakor 947 glasov. Predsednik g. Joško Pogačnik ji je izročil krasno kristalno vazo in veliko bomboniero. Druzo mesto je zasedla gospodična Radmila Djinovski s črnogorsko narodno nošo. Sledela štiri mesta so zasedle: gospa Franja Naglasova ter gospodične Smiljana Baeblerjeva, Ljudmila Reška in Lidija Beningerjeva. Vse štiri so bile v čeških narodnih nošah. Nadaljnja tri mesta so zasedle gospodične Mila Cirmanova s slovaško in Arica Antičeva pa s senjsko narodno nošo. Rezultat volitev je sprejela vsa dvorana s prisrčnim odobravanjem.

Ves večer je potekel v najlepšem redu, da bi lahko ta prireditve služila za vzgled, kako je treba organizirati take večere, ki naj služijo zabavi, a obenem tudi jugoslovanski, narodni stvari.

Planinsko rajanje obrtnikov

Obrtniško društvo pod vodstvom gosp. Pičmana je priredilo v gornjih prostorih »Zvezde« že tradicionalno planinsko rajanje v korist Obrtniškega doma na Govejku. Prireditve je bila odlično obiskana in se je mladine pa tudi starejših kar trilo v vseh prostorih. Razpoloženje je bilo kaj vedro in so organizatorji proslave (gg. Pičman, Karel Vidmar in tovariši) lahko zadovoljni. Seveda bo tudi blagajni »Doma« ostalo nekaj pribitka.

V Štepanji vasi

V okrašenem Sokolskem domu v Štepanji vasi so se zbrali številni člani štepanjevaške sokolske družine, ki visoko drži prapor jugoslovenske in sokolske misli v tem delu naše Ljubljane. Kakor vsaka prireditve štepanjevaških Sokolov je bila tudi snočnja zelo lepo obiskana. Štepanjce so obiskali tudi prijatelji iz Ljubljane; med njimi smo opazili tudi ministra v pok. dr. Grega Angjelinoviča, ki je star prijatelj Štepanje vasi, in pa direktorja TPD dr. Vinka Vrhunca. Igral je sokolski jazz iz D. M. v Polju.

Lepa prireditve zadruge policijskih nameščencev

Tudi Gospodarska zadruga policijskih nameščencev je priredila svoj družabni večer v prostorih Trgovskega doma. Pod večjim vodstvom njenega načelnika podnad-zornika policijskih agentov g. Tabernika je prireditve prav dobro uspela.

Med prestrim sporedom sta nastopila tudi »Jožek in Ježek«, ki sta odpele nekaj prav posrečenih kupletov. Pevec policijske straže pod vodstvom marljivega povodovca g. Slatnerja so pokazali prav lep uspeh. Posebno burno odobravanje občinstva so želi pri Vodopivčevih »žabah« ter Novakovi »Planula zora«, nadalje pri »Domovina milil kraje« in »Ej trubaču«. Upamo, da jih